

FİDAN-DESTE

DENEME-HİKÂYE-ŞİİR

Yayına Hazırlayan
Muhammet Enes Kala

Fidan Grubu
Ankara

Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları - 131

Yayın Yönetmeni
Zeynep Türksoy İlhan

Yayın Koordinatörü
Mehmet Tuğrul

Tasarım & Mizanpaj
Songül Öz

Basım Yeri
Golden Kağıt Reklam Matbaacılık San. Tic.Ltd. Őti.
Gersan Sanayi Sitesi Batı Sitesi Mah.2308 sokak
No:20-22 Yenimahalle- ANKARA
bilimvesanatyayinlari@gmail.com
Sertifika No. 49993

Birinci Basım
Mayıs 2024, Ankara

ISBN: 978-605-7912-41-1

TAKDİM

Milletlerin beşerî hayatları, tarihî birikimleri, ilim, fikir ve duygu dünyaları; kültür, sanat ve edebiyat insanlarının eserleri üzerinden yükselir. Son yüzyılda ülkemizde; İstiklâl Şairimiz Mehmet Akif Ersoy başta olmak üzere, Peyami Safa, Yahya Kemal Beyatlı, Halide Edip, Ahmet Hamdi Tanpınar, Halide Nusret, Nurettin Topçu, Samiha Ayverdi, Necip Fazıl Kısakürek, Nazım Hikmet, Sabahattin Ali, Erdem Bayazıt, Cahit Zarifoğlu, Erol Güngör, Tarık Buğra, Adalet Ağaoğlu, Sezai Karakoç, Rasim Özdenören, Mustafa Kutlu ve D. Mehmet Doğan gibi mütefekkir kültür insanlarımız, edebiyatçılarımız yetişmiştir. Nesillerin hayata bakışlarının teşekkülünde, bir medeniyet bilincinin oluşumunda, Türkiye'nin yetiştirdiği bu yazarların ve eserlerinin kuşkusuz çok büyük payları vardır. Ülkemizin bu isimlere yeni isimler ekleme mecburiyeti bulunmaktadır.

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi ve Türkiye Yazarlar Birliği'nin desteği ile Ankara'da eğitim gören, okumaya, yazmaya meraklı lise öğrencilerinin nitelikli birer okur-yazar olmaları yolunda onlara belirli bir program ve müfredat dâhilinde katkı sunmayı hedeflediğimiz projede eğitim süreçleri başarıyla tamamlandı ve proje, üçüncü yılını doldurdu. Bundan mutluluk duyuyorum.

Günümüzün önemli yazar ve şairlerinin yazar adayları ile bir araya geldikleri söyleşilerde, gençlerimize yazmak için okumanın önemi ve Türkçe sevgisi anlatıldı. Yazma süreci, kurgu oluşturma becerileri, metin yazma teknikleri, dil bilgisi kuralları başta olmak üzere öğrencilerimizin yazma ve düşünme kabiliyetlerini geliştirmeye yönelik eğitimler verildi, nitelikli okumaya ve yazmaya dair tecrübe paylaşımlarında bulunuldu.

Bu noktada düşüncelerimizden birisi de ülkemizin edebiyat alanındaki ivmesinin yükselmesini sağlayacak nitelikli edebiyat ilgilileri yetiştirme, edebiyat alanını doğru şekilde gençlerimize tanıtmaya ve gençlerimizi yakından ilgi duydukları edebiyat sahasına en doğru şekilde dâhil etmek suretiyle katkıda bulunabilme çabası oldu.

Edebiyat konusunda yetenekli ve yazar olmaya istekli bu öğrencilerimizin yazma uğraşları yalnızca hobi olarak kalsın da istemiyoruz. Amacımız; devraldığımız kadim medeniyetimizin izlerini, kültürel mirasımızdan soluyan bir ruhla sanatımızı, dilimizi, gelecek ve göreneklerimizi, folklorumuzu gençlerimize tanıtarak onların edebiyat çınarlarımızın eserleriyle, tecrübeleriyle buluşturmak ve bizzat kendilerinin de yazmaları için imkânlar hazırlamaktır.

Bilge Yazarlar projesinden bu vesileyle memnuniyet duyduğumu ifade etmek istiyorum. Tohum, Filiz ve Fidan olarak gruplandırılan genç yazar adaylarımızın yazmaya ilişkin çok istidatlı olduklarını gördüm. Yazdıkları eserlerle bunu gösterdiklerine inanıyorum.

Genç yazar adaylarımızın okuma ve yazma becerilerini geliştirmelerinde görev alan, rehberlik eden, telif eserleriyle proje külliyatımıza katkıda bulunan öğretmenlerimize, şairlerimize ve yazarlarımıza; projemize destek veren Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'ne ve Türkiye Yazarlar Birliği'ne teşekkür ediyorum.

Vasip ŞAHİN
Ankara Valisi

SUNUŞ

İnsanlığın en büyük buluşlarından biri; yazının icat edilmesidir. Çivi yazıları ile başlayıp gelişen yazılı metinler, tarihin akışını değiştirmiş; felsefenin, bilimin, sanatın ve sonuçta medeniyetlerin gelişiminde en büyük etkenlerden birisi olmuştur.

İnsan, fıtratı itibarıyla iz bırakmayı ve bu izi kalıcı kılmayı arzu ediyor. Tecrübelerinin ve birikiminin bir varoluş işareti olarak kaydedilmesinin yollarını arıyor. Bu yollar sanatta keşif ediyor. Resimle, yazıyla, işaretlerle izini bırakmanın bir yolunu buluyor insan. Sanat ve yazı ise edebiyatta buluşuyor.

Bu itibarla yazılı anlatımın zemin bulup üzerinde yükseldiği alanlardan birisi edebiyattır. Yüzyıllardır edebiyatın her dalında eserler verilmiş, önemli yazar ve düşünürler sayesinde hikâye, roman, masal, deneme, mektup, şiir ve destanlar, dünyanın her tarafında hem yaygınlaşmış hem de bu nitelikli metinler sayesinde zengin bir edebiyat arşivimiz oluşmuştur.

Yazarak da konuşuruz, diyenlerin; söyleyecek bir sözü, bir felsefesi, hayata bir bakış açısı olanların “ben varım ve buradayım.” diye seslenmesinin bir ifadesi olan yazı; duygulandırır, eğlendirir, düşündürür, öğretir, duyurur, bilgilendirir. Dahası tüm bunları yayar, yarına taşır, kalıcı kılar.

Peki, yazarlık öğretilip öğrenilebilir midir? Bence yazarlık, bir açıdan öğretilip öğrenilebilirdir; göstergesi de Bilge Yazarlar'dır. Bunu, en iyi Ankara'da "Bilge Yazarlar" projemize dâhil olan öğrencilerimiz, öğretmenlerimiz, şairlerimiz ve yazarlarımız bilirler çünkü bu işi bizzat tecrübe ettiler.

Ankara Valiliği koordinatörlüğünde, Türkiye Yazarlar Birliği'nin katkılarıyla hayata geçirilen "Bilge Yazarlar Projesi"; Ankara'daki lise öğrencilerinden okuma yazmaya meraklı gençlerin yazma becerilerinin geliştirilmesi ve yetenekli kalemlerin keşfedilmesi amacıyla düzenlenen üç boyutlu bir projeydi ve her aşamasında da güzel başarılarla imza atıldı. Projemizin her üç merhalesini de başarıyla tamamlayan Fidan grubu öğrencilerimizin edebiyat dünyamızın güçlü birer ferdi olmasını diliyorum. Onların çalışmasından oluşan bu eser, böylesi bir dileğin yeşermiş hâlidir, diyebiliriz.

Kültürün, sanatın ve edebiyatın derleme, toplama ve bir araya getirme gücü var. Bu güçten ülke olarak istifade etmenin yollarını ve imkânlarını bulmamız gerekiyor. Açıkçası gerçekleştirdiğimiz "Bilge Yazarlar" projesi böylesi imkânların varlığından bizi haberdar ediyor. Biz bu proje ile kültürün, sanatın ve edebiyatın farklı alanlarından ve farklı kuşaklardan birçok kişinin aynı güzel amaç uğruna severek ve isteyerek nasıl bir araya geldiğine şahit olduk.

"Bilge Yazarlar" projesinin başarıyla tamamlanmasında büyük emeği olanlar var. Başta, kültüre, sanata, edebiyata büyük önem veren Ankara Valimiz Sayın Vasip Şahin olmak üzere, Ankara Valiliği AB ve Dış İlişkiler Biriminin değerli çalışanlarına, projedeki öğretmenlerimize, öğrencilerimize, ailelerine, TYB Genel Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Muhammet Enes Kala'ya ve TYB Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Tuğrul'a, projede emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Musa Kâzım ARICAN
Türkiye Yazarlar Birliği Genel Başkanı

ÖN SÖZ

Söz, soluduğumuz hava; yazı, bizi besleyen toprak ve su gibi görünür bana. Sıhhatimiz için nasıl havadan, topraktan ve sudan vazgeçemezsek, ferdî ve içtimâî âfîyetimiz için sözden de yazıdan da geçemeyiz. Sözü ve yazıyı güzel bir âhenk ve kıvam içinde bir araya getirmenin en insanî hâlidir edebiyat. Çamurdan meydâna gelen insanın insanca yoğurup hazır ettiği, dahası kendisinden parçalarla geleceğe bıraktığı sanattır.

İnsanız. Topraktan geldik. Hepimiz bir anneden dünyâya doğduk. Bizim için bir selâm yurdu olan, huzûrun ve güvenin kaynağı ana rahminden toplumun kültür rahmine düştük. Kültür rahminin ana rahmi kadar güvenli ve esenlik verici olması için onu besleyen can damarlarına dikkat etmemiz gerekir. Bizi hem fert hem de toplum olarak bunlar besler ve güçlendirir. Bu damarlar his, hayâl, tasvîr ve akıldır. Tasvîr ve aklın vatani, his ve hayâl; his ve hayâlin vatani ise çocukluk, gençlik ve kuşkusuz edebiyatımızdır. Çocukluk aynı zamanda biz insanların ana-vatanıdır.

Güçlü bir akıl ve tasvîr için, güçlü bir hisse ve hayâle ihtiyaç duyarız. Güçlü bir his ve hayâl ise güçlü bir çocuklukla, gençlikle ve edebiyatla mümkündür. Güçlü bir çocukluk ve gençlik, sağlıklı ve nitelikli fertlere; nitelikli ve güçlü fertler ise güçlü, müreffeh ve huzûrlu bir topluma vesîle olur. Tüm bunlar hissin, hayâlin, tasvî-

rin ve aklın terbiyesi ile mümkündür. Zirâ terbiye edilmiş tehassüs ve tahayyülden hayât verici sanat neşet eder. Terbiye edilmiş tasavvurdan güçlü bir ilim, faydalı teknik ve teknoloji sâdır olur. Terbiye edilmiş taakkûlden hepimizin ihtiyaç duyduğu mantık ve felsefe doğar. Hepsi birlikte kültür rahmimizi onarır ve güçlendirir. Kültür rahminin can damarları böylece sağlıklı olur. Bu kurucu sütunların keşfedilip önemsenmesi, dahası terbiye edilmesi, toplum ve o toplumda yaşayan fertler için son derece önemlidir.

Burada sanattan, ilme; ilimden felsefeye geçişkenlikler arz eden ve aralarında velûd köprüler inşâ eden edebiyat üzerinde hassaten durmamız icap eder. Edebiyat; sözün, mûsikînin ve yazının âhenk-li harmonisi olarak görünür bana. İnsanların hislerine olduğu kadar akıllarına da hitap eder. Hayâlden beslendiği kadar kendisini tasvirlerle var eder. O, sanatın bağrından kopar, felsefeye doğru uzanır. Ancak içerisinde ilimden numûneleri de ihtivâ eder. Farklı alanlarla irtibât kursa da esasında özü itibâriyle o kendisine özgü şekilde edebiyattır. Edebiyatın çocuklukla ve dahası gençlikle paylaştığı ortak kaderi de tam olarak bu besleme hâlidir. Çocukluk ve gençlik beslendiği ölçüde, insanın tüm gelişim safhalarını belirleyen ve besleyen bir kaynaklığı teşkil eder. Edebiyat da insanlığın tüm başarılarını doğrudan olmasa bile dolaylı olarak beslediği, güçlendirdiği bir membaadır. Bu membaa özel önem verilmelidir.

Bilge Yazarlar projemiz mâhiyeti bakımından bütünlüklü bir edebiyat projesi olarak görülebilir. Projemizin nitelikli birer okur ve yazar olma yolunda gençlerimizi beslemeyi, desteklemeyi amaç edinen, bu amaçlar çerçevesinde yapılandırılmış olan birtakım faaliyetleri ihtivâ eden bütünlüklü bir proje olmasına gayret edildi. Gençler, bir ülkenin en önemli hazînesi ve sermâyesi olarak görülmelidir. Onlara kültür ve edebiyatla birlikte yapılan yatırımın ülkenin geleceğini güçlendirici bir hamle olduğu ise unutulmamalıdır. Gençlerimizin his, hayâl, tasvîr ve fikir dünyalarını geliştirmek ve yetkinleştirmeye çalışmak, bir ülkenin aslî vazîfelerindedir. Bilge

Yazarlar projesinin bu vazîfenin mütevâzı da olsa bir kısmını yerine getirmeye aday olduğunun görülmesi gerektiğini düşünüyorum.

Üç merhâleyi içeren projemizin üç aşamasını da tecrübe eden, her üçünü de başarılı şekilde tamamlayan bir Fidan grubumuz var. Onlar hem projemizin ilk göz ağırları hem de ilk hâsıllarının sâhipleri. Birbirinden güzel ve verimli üç yıl geçirdik onlarla. Üçüncü yılın sonunda birbirinden güzel şiirler ve yazılar hediye ettiler bize. Elinizdeki bu Fidan-Deste bize takdîm ettikleri eserlerden müteşekkildir. Öğrencilerimizi tebrik ediyorum. Bir husus var. Edebiyat çok ciddî ve ömürlük bir emek ve muhabbet işidir. Bunu hiçbir zaman unutmamak gerekir. Öğrencilerimizin güçlü bir şâir ve yazar olmak için bir ömür emek vermeye ve çaba göstermeye devam edeceklerine, Türk edebiyatımıza güzel katkılar vereceklerine inanıyorum.

Son olarak Bilge Yazarlar projemiz üç yıldır, her yıl kendisine mahsus bir dinamizmle yoluna devâm ediyor ve yeniden açılmak üzere perdesini kapatıyor. Sonraki yıl, kalınan yerden proje yeniden başlıyor. Üçüncü yılını dolduran Bilge Yazarlar, oldukça uzun soluklu bir yolculuk idi. Bu yolun arşınlanmasında büyük emeği olan Ankara Valimiz Sayın Vasip Şahin'e ne kadar teşekkür etsek, hakkını ödeyebilir miyiz, bilmiyorum. Kendisine koordinasyon ekibi, öğretmenler ve öğrenciler adına teşekkür ederim. Projemizin başlangıcından geldiği noktaya kadar her aşamasında samîmiyetle yer alan, projemize değer katan Zeynep Türksoy İlhan, Dr. Mehmet Tuğrul ve Bülent İlhan'a, öğrencilerimize, velilerimize ve emeği geçen herkese şükranlarımızı sunarım.

Doç. Dr. Muhammet Enes KALA
Türkiye Yazarlar Birliği Genel Başkan Yardımcısı

İÇİNDEKİLER

DENEME	13
Belinay Beyza Aygün Dalgalı İplerin Cambazı	15
Büşra Kılıç Eros'un Okları	17
Elif Bengi Kekillioğlu Katil Balinalar	19
Elif H. Kızıkapın Sonbaharda Açan Çiçekler	21
İclal Doğansoy İnsan Ne İster?	25
İdil Zeynep Arslan Sevgilerimle İnsan'a	26
HİKÂYE	29
Dilara Özdoğan Âtî	31
Ebrar Çelik Kale ve Güvercinler	37
Irmak Ekşi Dolma Kalem Tamircisi	39
İkbal Sevgi Denkli İnsanın Özü	45
İpek Yaşar Bir Kalbe Dokunmak . . .	52
Nehir Ekşi Oyuncak Kalpler	63
Nesibe Şahinoğlu Kaçkın	72
Tulgar Batu Alan Hilal'de Köpüklü	84
Zeynep Naz Keskin Bir Masal	92
Ziştan Gül Odabaşı Sevginin Ayak İzleri	96

ŞİİR	101
Belinay Beyza Aygün Canhıraş	103
Büşra Kılıç Son Mezar	104
Elifece Kızkapan Çürümenin Sesi	105
Esmanur Yüceünüvar Rüya Dünyalı	107
İkra Efsun Dalkılıç Hatırımında Yalandınız	108
İlayda Yıldırım Ömür	110
İpek Yaşar Daha Çok	111
İsmet Çağrı Kızılağıl Bohçamın	113
Muhammed Berk Ekici Kalbim İdam Mahkûmu	114
Muhsin Özer Taşkın	115
Tulgar Batu Alan Raflara Sormak	116
Zehra Yavuz İsyankâr Çarklar	118
Zişan Gül Odabaşı İkinci Cepheden Mektup	119

DENEME

DALGALI İPLERİN CAMBAZI

Belinay Beyza AYGÜN

Bendeniz Cambaz Mavi. Bazen milyonlarca balığın pisliğiyle bulanmış olmasına rağmen yine de onlara nefes olmayı başaran bir su gibi hissediyorum; bazen de okyanusun ortasına düşüp, eriyerek can veren bir kar tanesi gibi. Bazen tüm taşların üstünden atlayıp istediğim şeye ulaşabilirmişim gibi geliyor; bazen de ne kadar çabalarsam çabalayayım hiçbir şeyi başaramayacakmışım gibi. Mesela bazı zamanlar ne olduğumu düşünüyorum, bazı zamanlar da hiçbir şey olamayışımı. Sonra yine bazı zamanlar çok hoşlanıyorum kendimden, o kadar çok hoşlanıyorum ki kendimle gurur duyuyorum; bazı zamanlar da kendimden iğreniyorum, o kadar iğreniyorum ki kendime sayıp sövüyorum. Evet, bunların hepsini yapıyorum çünkü ben düşünen ve sorgulayan bir varlığım. Kimi zaman kendimi eleştiriyorum kimi zaman da kendimi övüyorum çünkü ne hayalperest olabilecek kadar iyimserim ne de kendimi yerden yere vurabilecek kadar realistim.

Kendimle iletişim hâlindeyim lakin en çok da kendimle iletişim sorunları yaşıyorum. Bazen bir şeyi çok istiyorum ve yapıyorum, bazen de üzerimdeki ağırlığın terazide dengelenişini izlemek zorunda kalıyorum. İnsan olduğumu unutuyorum kimi zaman, kimi zaman da her şeye rağmen insan oluşumu hatırlıyorum. En çok kendimi tanımaya çalışıyorum, en çok da kendimle çelişiyorum. Neyi iste-

mediğimi her zaman biliyorum ama neyi istediğimi hiçbir zaman bilemiyorum. Bazı zamanlar her şeyi hissediyorum, bazı zamanlar da hiçbir şey hissedemeyişime tanık oluyorum. İnsan olduğumu en çok kendime anımsatıyorum ama en çok da kendim unutuyorum. Bunca şeye rağmen insanın yaşamayı öğrenmek için yaratıldığı fakat yaşamayı öğrenmeden öldüğü konusunda yanılmıyorum. Ve yine tek bir konuda, insanın yaşamayı öğrenememek için yaratıldığı konusunda yanılıyorum.

Bendeniz Cambaz Mavi. İpin üzerinde çeşitli aksiliklere maruz bırakılan, her defasında düşürülmek için çabalanan o kişi. Bendeniz Cambaz Mavi, düşmek pahasına da olsa ipinden başka birine sarılamayan o kişi. Bendeniz bir insanım, hayat denilen o ipin üzerinde yürümeye çalışan bir cambaz misali. Çabalıyorum, istiyorum, heves ediyorum ve en nihayetinde ipin üzerinde durmayı bir türlü beceremiyorum. Hayat beni sarırmak için, düştüğüme gülmek için elinden geleni yapmaktan alıkoymuyor kendini. Kabullenemeyenler inatlaşır diyerek düşüyorum ben de her defasında ilk defa düşmüşüm gibi gülüyor bana. İsyan ediyorum, elimden geldiğince de inkâr ama başaramıyorum. Çok çırpınırsam dalgasız denizde bile boğulabileceğimi unutuyorum ve tüm gücüm bitene kadar savaşıyorum. Savaşıyorum, çabalıyorum ama bir türlü başaramıyorum. Bendeniz Cambaz Mavi sizleri selamlıyorum; hüznün ve sevinçle.

EROS'UN OKLARI

Büşra KILIÇ

Bugün de Eros'un oklarının hedefi olduk. Her insan, bu okun ağırlığını kaldıramaz, her şey önce bir bakışla başlar bir gülüş ile devam eder, sonra bir "Nasılsınız?" sorusuna yenik düşeriz. Eros oklarını hazırlar, bekler ve en güçsüz olduğunuz an kalbinizin tam ortasından vurur, hiç de acımaz.

Olanlardan habersiz bir süre muhitinizi incellersiniz, bir bakarsınız ki eski sizden eser dahi kalmamış, değiştiğinizi fark edersiniz. Çevrenizdeki herkes sizi ışığını yeni saçmaya başlamış bir ateş böceği gibi izler ve "Bu aralar çok Leyla'sın." derler. Siz de yaşamınız boyunca ilk defa karşılaştığınız oka şaşırırsınız, sadece bir ok insanı ne hâle getirir, anlam veremezsiniz. Artık onun yoluna neler yapabileceğinizi siz bile kestiremezsiniz. Bir gün gelir ve okun verdiği güce güvenerek her şeyi açıklarsınız, işte o an hem kalbinizin hem de var olan yaşamınızın en acımasız zamanlarını yaşarsınız. Gün gün iyileştigiinize inanıp muhitinizi incellersiniz. Fakat başkalarının ağaçları çiçek açarken sizin ağacınız daha yeni yeni yaprak dökmeye başlar. Her şey için geç kaldığınızı fark edersiniz, boşluğa düştüğünüz an kalbinize bir bıçak gibi saplanmış ok ile gözleriniz dolu ve bitkin bakışlarla muhitinizi tekrar tekrar incellersiniz. Kendinizi nasıl bu duruma geldim sorusuyla baş başa bırakırsınız. Bir gün bu sorulara dayanamayıp yalnızca kendiniz ve kalbinizdeki ok ile

boş bir gemide seyahate çıkarsınız. Belki sol yanınızın ağrısı geçer diye düşünürsünüz, biraz kafa dinleyeyim derken kalbinizi ok ile uçsuz bucaksız denizin ortasına bırakıp kaçarsınız veya kaçmaya çalışırsınız.

Evinizi, belki yolunuzu kaybedersiniz fakat azimle ne pahasına olursa olsun tükenmiş hayatınızı toparlamaya odaklanırsınız. (Bu konuda ne kadar başarılı olursunuz orası bilinmez.) Hiç beklemediğiniz bir anda kendi yaranızı kapatacak bir iğne iplik bulursunuz, kalbinize dikiş atmaya çalışırsınız, canınız çok acır, belki kanınız durmaz. Zamanla birkaç damla da olsa kanınız akmaya devam eder siz ise oraya bir bez yamarsınız, yaranızın yavaş yavaş kapandığını hissedersiniz. Fakat şunun farkında olursunuz, ne yaparsanız yapın okun bırakacağı dikiş izi hep orada kalacaktır. Belki de izler gitmez ama siz geri kalan yaşamınızda bir daha Eros'un oklarına kurban gitmekten kaçarsınız. Ah Eros'un oklarına kaç kurban gitti, bilinmez onlar kaybettikleri yılların yasını tutuyorlar! Fakat kaybettiğiniz yılların yasını tutmaktansa var olan yaşamınızın elinden tutmalısınız.

KATİL BALINALAR

Elif Bengi KEKİLLİOĞLU

Bugün hüznü çektim bal yerine hanımelinin dibinden. İlk kez bayram kokmuyor hava bu Ramazan'da. İftar sofralarındaki tebessümün hasreti tütüyor semaya. Yediğim lokmanın hesaplaşması ile hararete kapılıyor, kaynıyor ruhum. Geçmiyor yuttuğum sitemler, kıvılcımlar belirveriyor boğazımda.

Mahrum kalanlar tarihinde en mahrum benim şu dem de. Zira ilk kez bu denli ciğerlerime yetmeyecek bir zayıf nefesten dahi mahrumum. Kilometrelerce hasret yüklenmiş şu niyetlendiğim soluğa, kalkıp selam veremiyorum buz dağının görünen kısmına. Güç yok ki bacaklarımda.

Her geçen gün eriyor, yalnızca yüzeyde sürükleniyor o devasa kütle. Oysa buralarda okyanus olmazdı küçük çocukların hayallerini yemesin diye katil balinalar, engel olmasın diye evine ekmek götürren bir babaya diye ahtapotlar.

Yalnızca balinaların katil olmadığını öğrenen çocuklar var şu günlerde. Kırmızının, yeşilin, siyahın, beyazın ve mavinin renklerden başka manaları kucakladığını öğrenen. Ben bazen bir bayrağın bir rüzgârdan daha ziyade tevekkül dolu bir nefesi beklediğine şahadet ettim. Henüz büyümeden...

Olgunlaşmamış her meyveye çağla denirken sağlanan eşitliğin bırak büyüsun lafındaki adaletin her meyvenin çağlasında hükmetmediğine tanık oldum ne yazık ki.

Artık ne hanımelleri gibi kokuyor bahar ne de bal var uçlarında. Buzdağının görünen kısmı şu satırları yazdığım süre zarfında bırak bir kan misali ılık ılık dökülüyor kainat sularına. Ve ben selam veremediğimle kalıyorum ona.

İlla boyumu mu geçmeli, boğulmadan yüzemeyecek kadar aciz miyim şu kibrin sığ sularında.

Artık aciz olmak mı sıradaki bahanen?

Semayı mı görmezsin, ellerin mi tutuldu azizim?

Dile benden ne dilersen diyen bir padişahdan yüzünü çevirmek mi mertlik?

Yoksa farelerin yediği bir antlaşma kağıdının kestiği yarayı kanatmak mı derdin?

Nisan yağmurlarından daha şifalı sözleri vardı oysa tekâmül etmişken insan.

Kudretikemale erdiren ilim vardı, parça parça uzuvları tefekkür ile eden yeknesan.

Hangi yüzyılda emildi kanındaki inanç?

Yürü diyordu oysa yürü ki ayaklarına imanın, sevdanın, yeminin, dürüstlüğün, şehadetin gücü gelsin diyordu şair. Bir avuçluk kara toprak olmazdı kabir o vakit zahir.

Gücü bırak azizim. İffeti zimmetleyenler kaba softalığa, az gelişmişliğin ahlak dersini veriyorlar bana.

İnsanlığı ricalden hümanizme çevirenlere gelişmiş (!) diye tapıyorlar sonra.

SONBAHARDA AÇAN ÇİÇEKLER

Elif H. KIZKAPAN

*Karanlığın insanı delirten bir ibtişamı vardır
Yıldızlar aydınlık fikirler gibi havada salkım salkım
Bu gece dağ başları kadar yalnızım*

Atilla İlhan/Yalnızlık Şiiri

Beni ben yapan herkese...

Gökte uçan kuşlar gibi en yükseğe fırladım birden. Oysaki uçmak için önce gökte süzülmeğe lazımdı. Kanatlarını iyice germek, en hazır hissettiğin anda kanatlarını usulca çırparak var gücünle savaşmalıydın, tabii eğer bir kuş olacaksan.

Hangi kuş olduğunun önemi yok, kanatları müthiş bir kelebek bile olsan gökyüzüne çıkamadığın sürece güzelliğinin ne zerresi kalır tıpkı hislerini kelimelere sığdıramadığın müddetçe içinde dolup taşan yazma arzusunun önemini yitirmesi gibi...

Ben hep savaştaydım, belki bir kuş değildim vahşi doğada hayatta kalmaya çalışan, bir ceylan ya da kaldırım köşesinde bir karnca da değildim. Ben gerçeklik ve hayal arasında savaşıyordum. Ben insandım, en önemlisi genç bir insandım. Fakat sizde bilirsiniz ki

melankolik bir genç olmasaydım şu an bu metni okumuyor olurdu. Sokakta gördüğüm insanların hikayesini yazma mensubiyetini üzerimde hissettiğim günden bu yana, dünyanın yükünü taşıyormuş gibi hissediyorum. Müzikler kulağıma daha anlaşılabilir, şiirler daha irdelenilebilir geliyor. Bu da diğer insanlardan ayırıyor ruhumu ki sizlere ses oluyorum.

Basılan ilk yazımda bir kadından bahsettim. Siyah bir dantel kadar zarif ve ihtişamlı görünen, beni altında ezip yok eden kötü bir kadından. Onun sesine ihtiyaç duyacak kadar çaresizim bu gece. Yıldızlar alıp götürüyor beni karanlık kuyulara. Hırsızlar, zalimler, insanlıktan çıkanlar kadar yalnızım. Pencereden kır çiçekleri görünmüyor artık, unuttum yaşımı, kaç yılda yaşlandığımı. Sevgiler o kadar nahış gelmiyor gözüme ve çaresizliğim derinden derine öldürüyor çalığışımı. Yine de iyi bir sebep arıyorum karanlığa, biliyorum aydınlık yakın. Biliyorum hikâye henüz bitmedi ve biliyorum yaşamak güzel. Aydınlıklardan esirgemesem kendimi belki ışıyacağım. Ramak kaldı biliyorum, özgürlük içimde...

Küçükken bana ne çok gülüyorsun derlerdi. Hâlâ deli sanırlar ben güldükçe. Kalkaham çalgındır, gülüşüm masumdur, beni en iyi gülerken tanırsınız. Herkes susarken gülerim ben. Varım yoğun, içim dışım kalkaha olur. Siz beni ağlar sanırsınız, ben gülerim. Çirkin gülerim yanaklarım tombul, dişlerim çıkık, kadın dediğin güzel güler derler, ben güzel gülemem. Utanmam. Deli cesaretliyim, kendimden ne kadar utanç duyuyorsam varlığıma o kadar gülerim. Güldürmeyi de severim. Bir insanı en iyi gülerken tanırsınız.

Büyürken tüm dünyaya kafa tutardım. Derdim ki “Ben büyüyeceğim ve tüm bu kötülüklere bir son vereceğim! Değil mi anne? Yaparım değil mi?” annem de hiç kırmazdı beni, çocuk derdi hayal kurardı benimle. Ben hayal kurmayı annemden öğrendim. İki gün sonrasının bile hayalini kuranlardık biz. Sonra da ondan öğrendiklerimi geliştirip kafamdaki dünyaya hapsettim kendimi, doğrusu pişman da değilim. Dünya hassas kalpler için cehennemse, benim

dünyam cennet olmalıydı; benim kakkaham olmalıydı müziği, benim gözyaşlarımla sulanmalıydı bahçesi, sevgi olmalıydı ilacı.

Bir başkasında kendi yaramı gördüm mü hemen alırdım yamacıma “Gell!” derdim “Burası kendin olabileceğin bir yuva. Karşılık beklemiyorum. Sadece beni sev.” Böylelikle kendi krallığımla, kendim dışındaki herkese yuva yapmış ben, yabancı olmuşum artık.

Kendi yuvama yabancı olunca kim olduğumu bulamadım. Artık benliğim benden çok uzaklardaydı. Ben kendimi çıkarıp yerime insanları koymuştum. Hiçbir zamana, mekana ait hissetmiyordum kendimi. Sanki yanlışlıkla ait olmadığım bir gezegene atılıp unutulup gitmiştim. Bir sığınak aradım kendime. Onda, bunda, şunda... Sevgiyi aradım, sevginin başucumda olduğunu fark etmemiştim. Belki de Can Yücel’in dediği gibi ille de bir şeye ait olacaksın gökyüzüne ait olacaksın ya da güneşe, yıldızlara, gökkuşağına... Maddeye, ruha değil. Kendi benliğinde ilişik yaşayacaksın.

Kendime yarattığım dünyada nice güzellikler buldum, tek kendimin ne kadar güzel olduğunun farkına varamadım. İnsanız ya, insansı duygularımızı maalesef ki yok edemiyoruz. Aciziz, sınırlıyız hatta düşündüğümüz gibi değiliz. Hayal kırıklıklarıyla dolu bir yolda yüreğimiz dışında bir umudumuz yok. Yalnızız, çirkiniz, kulsurluyuz... Ama dünyanın en güzel senfonisini yine biz çalıyoruz. Nehirler kadar ağlasak da en yüksek kakkahayı yine biz atıyoruz. Zira elemin bana verdiği üzüntü kadar ağlamanın insanı güzelleştiren bir mucize olduğuna... Tüm bu hislerin muazzam bir döngü içinde tıpkı kainatın parçalar hâlinde büyüyen uçsuz bucaksız sınırsız bir boşlukta bütünleşmesi gibi sonunda ışığa ulaşmak, kendime kavuşmak, yaşama mana bulmak için inanmalıyım.

Bir amacım oldu her zaman. Oğuz Atay’ı ilk okuduğum gün anlamıştım, tanımıştım kendimi. Herkes boş bakışlarla dinleyecekti beni, ama aradan tek bir kalp hissederse yüreğinde bana yakın duyguları, kazanmış olurdu savaşımla. Bana göre her kalemi herkes

anlamak zorunda değildir. Bazı kalemler birtakım topluluklara hitap ederken bazıları sadece ince gönüller için yazılmıştır. Bugün bu yazıyı yazarken kimileri için ifadesiz, kimileri için yetersiz, kimileri için çocukça ama birileri için gönülden yazıyorum.

Herkesin benliğinde onu ‘o’ yapan bir parçası vardır. Benim parçam lisanım, kelimelerim... Olmak için değil, şan, şöhret, para, mevkii için değil. Herkes bilir ki hiçbir büyük sanatçı yaşadığı dönemde anlaşılmamıştır. Ben bu dünyaya ve dünyayı yazmaya geldim. Şunu biliyorum ki uçmayı öğrenmek için kanatlarımın çok güzel olmasına gerek yok. İçimdeki kötülük iyiliğimi zehirlemedikçe hâlâ iyi bir insanım. Kalbim acıyla sızlasa da hâlâ ağlayabiliyorsam henüz ölmedim ve benden geriye kalan sadece kâğıt ve kalemse hikâyem henüz bitmedi.

İNSAN NE İSTER?

İclal DOĞANSOY

İnsan, bir şarkıya takılır bazen, bazen bir söze, bazen bir anıya; bazen ise sessizliğe. Onların, kendisini anlattığını düşünür, hâlbuki kendisini; kendi içinde kaybetmesini sağlar onlar. Çünkü kendi içinde kaybolan insan, kendini bulmak için defalarca aynı yerden geçer. Bir daha açar o şarkıyı, bir daha okur o sessizliği. Bazın bazı kişiler, kaybolmuş insanlara şu soruyu sorar: Neden hep aynı hataları yapıyorsun? Kendini arayan insan düştüğü aynı çukur olsa da hiçbir zaman aynı hatayı yapmaz. Çünkü her düşüşünde farklı bir şey fark eder ve her fark ediş; onu, kendisine yaklaştırır. Dış kişiler bilemez bunu.

Kimileri vardır, içine kapanıktır; içine konuşur. Kimileri vardır, dışa dönüktür; içindeki sesi dışarıya vurarak bastırmaya çalışır. Yani aslında her insanın kendinde bir yolculuğu, anlam arayışı vardır. Bu anlamı da kendilerini bulana kadar bulamazlar. Her insanın anlamı, parmak izi gibi kendinden geçer ilk önce. Her şeyde ararlar kendilerini; geçmişteki o tarihte, gözyaşı döktüğü o bankta, susmak zorunda kaldığı o yerde. İnsan kendini bulduğunu nasıl anlar peki? Geçmişteki o tarihte baktığında artık aynı kişiyi görmüyorsa, gözyaşları bir çiçeğe can suyu olduysa, sustuğu yerde aslında susuşlarıyla bağırıldığını fark ettiyse kendini bulmuş demektir. İnsan bulmak istemez, ta ki bulunmak isteyene kadar. İnsan, o sözü tekrara almayı değil o sözde güçlü kalmayı; kendini unutmamayı ister. İnsan olmak kendini aramaktan geçer.

SEVGİLERİMLE İNSAN'A

İdil Zeynep ARSLAN

Zihinlerimizin en yüksek tepelerine ekip özenle beslediğimiz, günden güne boyumuzu daha da aşan hayalî potansiyellerimize ulaşmakla harcıyoruz belki de yaşamı. Sahi kim inandırdı bizi potansiyellerimizin bu derece yüksek olduğuna, kim bize bu denli güçlü ve karşı konulmaz hissettirdi? Bilinçsizce bir zehir gibi akıyoruz zihnimize, kalbimize... Tuttuğumuz elin kendi elimiz olduğunu unutuyoruz, gözyaşlarımız hiç tükenmeyecekmiş gibi kızıyoruz kendimize, sanki o yıpranmış albüm sayfalarındaki çocukluğumuz dahi gülümsemeyi bırakmış gibi bize.

İnsan egosu susamış bir ruh gibi estiriyor dehşetini, kusursuz olduğuna inanmayı seçtiğimiz tarafımızı yaşatmaya çalışırken boğazınızdaki düğümlerin arasından kayıp giden yaşamın o kusurlu ama bir o kadar da duru tadını kaçırıyoruz fark etmeden. Hazinenin kıyılara vurduğunu bilmeden, öylece yaşlı ve hırslı gözlerle ufka dalıyoruz. Günübürlük rastlantıların kollarına bırakamıyoruz kendimizi. Seni de anlıyorum insan, kendine kendi gücünü kanıtlama çabanı anlıyorum; en derinlerimde hissediyorum, hepimiz hissediyoruz... Modern çağın tutkularının paçasından tutabilmek için soluk soluğa kalmışken geleneklerimizin o içimizi huzurla dolduran kokusunu özümseyemiyoruz bile. Yaşlıların gamzelerine, alınlarındaki çizgilere dolmuş tecrübelere dokunamıyoruz. Geçmişten

esen rüzgârlara karşı var gücümüzle kuşanıyoruz. Yaşamın gerçek tadının tecrübelerle yol aldığını çıkarıyoruz aklımızdan.

Canım insan, önemli olan hiçbir zaman doğru adımı atmak olmadı ki, attığın adımda hissettiğin toprağı yaşamak; gözyaşı akıtmamak değil. O bir damla gözyaşının yanağından boynuna sızışını hissetmekti. Yaşamı yüreğınle deneyimlediğın kaç an sıralayabilirsin mesela tek solukta? Para kazanmaktan önce öğrenmen gereken bazı şeyler var hayatta, dalgaların dertlerini nasıl sabırla dinlediğı, yıldızların şakalarına nasıl kocaman kahkahalarla güldüğü gibi. Geldiğın toprağın sandığının aksine sana mezar değil, şıfa olabilmek için çırpınması gibi. Tabiata güven, o senin bedeninde saklı en nadide parçan. Ağaç gövdelerindeki halkaları tek tek saymaktan geri durma, ağaç kaç yılı devirmiş öğren. Bedenine dön sonra, parmak izlerindeki halkaları tek tek say, ruhun kaç yılı devirmiş öğren. Sonbaharda yaprakların yeşilden turuncuya dönüşünü izle, tüm ciddiyetınle izle. Nefesinin aynadaki buharı azalınca saçlarının dallarındaki yapraklar gibi siyahtan beyaza nasıl kusursuzca büründüğünü izle.

Hatırla insan, spot ışıklarının hiçbir zaman üzerinde toplanmasına gerek yoktu aslında, alkış seslerinin senin etrafında yankılanmasına ihtiyacın olmadı hiçbir zaman. Sen tüm ışıkları, tüm şarkıları, tüm bir yaşamı içinde barındırıyorsun zaten. Hiçbir şey olamasan dahi her şeysin aslında. Bir insanın sahip olabileceğı her şeye zaten sahipsin: güzel hataların, sebepsiz hüzünlerin var. Gülümsemesi buruk canım insan, görüyorum ki küsmüşsün insanlara, görüyorum ki içindeki çocuk saklambaç oynadığını sanıyor hâlâ. Sobelenmenin canını nasıl sıktığını, hevesini nasıl kaçırdığını biliyorum, biliyoruz. Henüz insanlardan vazgeçmek için çok taze yaşın.

Biliyorum kırgın ve yorgun yıllar var ardında ancak unutma ki yalnızca yarası olan bilir, o tuzun o yarayı nasıl derinden yakacağın. Yaşamda bir yerlerde, tüm o tesadüflerin arkasında gizli, en az senin kadar güzel insanlar var. Kadife perdeler ardında rollerinizin

yaşam denen bu uçsuz bucaksız tiyatro sahnesinde buluşmasını bekleyen naif ruhlar var. Karanlık çöktüğünde elini tutacak insanlar olacak, daha önce o karanlığın tam ortasında ümitlerini yitiren yine de her şeye rağmen gözleri gülücükler saçan insanlar girecek yaşamına. Canım insan, herkesin iyi olmadığını bilinciyle gelen, kalbinin tam ortasında ağırlığını hissettiren kocaman bir acı var, inan bana çok iyi biliyorum. Yine de gel, bir yerlerde tüm çabana, tüm iyi niyetine degecek insanların olduğunu bilmenin verdiği güçle tutunalım yaşama. Gel bir kez olsun direnmeyelim akışa, bir kez olsun ruhumuzun da kendi rüzgarlarında savrulmasına izin verelim.

HIKÂYE

ÂTÎ

Dilara ÖZDOĞAN

Yaşadıkları yer, dağların eteklerinden kar kalkmamasının yanı sıra iç tütretmesiyle ünlüydü. Buradaki halk potur¹ giymeye o kadar alışkındı ki yaz aylarında bile çıkarmazlardı. Sokakta yürürken genellikle kahverengi yün ipliğinden el tezgahlarında dokunan, ne kadar sık dokunursa o kadar değerli olan, halkın tabiriyle ehramlı kadınlara çokça rastlanırdı. Güneşin yüzlere güldüğü sayılı günlerde de saçak altlarına yazılan “Dikkat, buz düşebilir!”, “Saçak altında durmayınız.” vb. tabelalar dikkat çekerdi. Sabah ezanıyla başlayan gün, akşam ezanıyla biterdi. Muhip Hoca’nın asıl mesaisi yatsıdan sonra başlardı. Mahalleli “Muhip Efendi” derdi ona. Muhip huysuz adamdı. Öğrencileri dışında kimseye “Hoca” de-dirtmezdi. Ne kendi yaptığı çalışmayı beğenirdi ne başkasının çalışmasını. “İyinin ötesinde daha iyi vardır.” diyerek iyinin ötesine geçmek için çalışırdı.

Bütün gece sobadaki çatırtısıyla ona eşlik edecek iki koca kütüğü köşedeki tamirciden alır, kütüphanenin yolunu tutardı. El oyması sandalye ve masaların cilalı ağaç kokusuna karışmış mürekkep kokusu yüksek lisans, doktora derken ta gençlik yıllarından üstüne sinmişti. Masası hep bir gün önceki çalışmasının dağınıklığıyla dururdu. Tükenmez kalemının mavi mürekkebi, kağıtlara dökülme-

¹ Doğu’da yünden yapılan içlik için kullanılır.

sin diye masanın en uzak sol köşesinde dururdu. Sabah ezanından sonra kütüphaneden üç sokak ötedeki fırına gider dumanı üstünde ekmekleri alır eve gelirdi. Karısıysa “Biraz daha az çalışsan Efendi! Bak sonra belim ağrıyor, boynum ağrıyor diye yakınıyorsun.” demeyi sözünün değeri olmadığı düşüncesiyle artık bırakmıştı. Her ne kadar karısı bütün bu ve bunun gibi “Ben sana çalışma demiyorum ama yaşın ilerledi artık şu sağlığına dikkat et.” cümlelerini söylemese de Muhip Efendi “Selamünaleyküm.” diyerek içeri girip ekmekleri karısına verene kadar gözlerinden okurdu.

Büyük oğlu Arif babası gibi mühendis olmak istiyordu. Babası talebesi olsun diye onun üstüne düşse de Arif, babasının sinirli, gergin, öğreteceği şeyi tabiri caizse kafasına vura vura öğretmesinden hoşnut değildi. Bu yüzden farklı üniversitede okumak istiyordu. Bir gün eve gelen zarfla Arif’in üniversite sınav sonucunu ilk gören annesi oldu. Kendisi üniversite okurken severek evlenmişti. Aklına mesleğe mezuniyetinden on sene sonra başladığı ilk gün geldi. Ellerin titreyişi, biriyle konuşurken ki kekeleyişi, hata yapma korkusu, tek başına kalmışlığı...

Akşamına Efendi eve gelmeden Arif’i yanına çağırdı, mutfak masasına oturttu. Kendi başına karar vermeyeceğine dair söz aldıktan sonra sınav sonuç kâğıdını verdi. Arif’in göğsü yerinden çıkacaktı. Nefesini kesecek sonucu, az çok tahmin edebiliyordu. İstanbul’da mühendislik kazandığını görmesiyle gözlerinden incilerin dökülmesi bir oldu. Arif, annesinin yıllar önce yaşadığı tek başına kalmışlığı tam da şu an yaşıyordu. Annesi daha fazla ağlamasına müsaade etmedi. Efendi eninde sonunda öğrenecekti ama bu duruma bir çözüm bulmadan öğrenmesi pek de iyi olmayacaktı. Arif’in ellerini avuçlarına aldı sımsıkı tuttu. Küçüklükten beri bu onu rahatlatırdı, yanında olduğunu ve varlığını hissettirmek istiyordu. Çünkü gitmenin ya da kalmanın kararını Arif’in kendisine bırakırsa gittiğinde gittiği için, kaldığında kaldığı için vicdan azabı çekeceğini biliyordu. Aynı gitmek istediğini bildiği gibi.

Muhip Efendi'nin Arif'i yetiştirmek için gösterdiği çaba da ortadaydı. Beklentisi yüksekti. Daha tam olarak konuşmadan kapı çaldı. Arif annesinin kağıdı sakla kaş göz işaretine çaresizce boyun eğdi. Kağıdı gömleğinin cebine sokuşturdu. Beklenildiği gibi gelen Muhip Efendi'ydi. Elini yüzünü yıkadıktan sonra salona geçti. Arif sessiz ama her zamanki gibi saygıyla dik bir şekilde koltukta kendine çıkış yolu arıyordu. Aylarca kaçmak istediğim sona geldim diye düşündü. Muhip Efendi sessizce yemek masasını hazırlayan eşine bakarak “Sınav sonuçları da bugün yarın açıklanır. Haberin olsun.” diyerek alttan alta uyarısını yaptı. Bu söz üzerine Arif hafifçe kıpırdandı. Gözü ister istemez sağ göğsünün hizasındaki sonuç kağıdına kayıyordu. Sırtından ve alnından akan ter damlalarından kendini ele verecek diye düşünüyordu. Babasının gözünden en ufak ayrıntı kaçmazdı. Nitekim öyle de olmuştu. Gömlek cebinin köşesinden ucu görünen kâğıda bakan babasının soru sormasına kalmadan kurtarıcısı anahtarla içeriye giren kardeşi Asaf oldu. O da gelecek sene üniversite sınavına girecekti. Arif'in bir kez daha gözleri doldu. O giderse kardeşi ne düşünecekti ne yapacaktı? Onu da yanına alabilir miydi? Her şeyden önce kendisi gidebilir miydi? Çıkmaza çoktan girmişti de daha fazla orada zaman geçirmemek adına annesine yardıma kalktı. Bir işaret bekliyordu ondan. Annesi “Benim elimden bir şey gelmez.” dese bile üzerinden sorumluluk yükünün kalkacağını, ümidini kaybedip havlu atacağını hissediyordu.

Bütün yemek boyunca Arif ara ara zorla konuşmaya dâhil oldu. Muhip Efendi bu durumun üzerinde çok da durmadı. Günübirlilik bir can sıkıntısı olabileceğini düşündü. Bütün sene bir sınav öğrencisinin ne kadar çalışması gerekiyorsa Arif'i kat kat daha fazla çalıştırmıştı. Üniversiteyi kazanamayacak değildi ya! Yatsı ezanının vakti gelip Muhip Efendi evden çıktığında Arif ve annesi derin bir nefes aldılar. Bir şeyden habersiz Asaf her zamanki gibi çayını alarak ders çalışmaya gitti. Masayı toplarken de çayları doldururken de Arif hâlâ annesinden bir işaret bekliyordu. İşler bitip

salonda oturduklarında beklediği işaret annesinin çayını içtikten sonra gidip yatmasını söylemesi değildi. Annesi de uyuyamayacağını biliyordu ama oğlunun yoğun duygularının biraz dinmesini bekliyordu. Şimdi ne söylese yanlış anlaşılabilirdi. Yatmaya giden Arif’in ardından sabaha kadar düşündü. Oğlunun gitmesini istemiyordu. Kalırsa mutsuz olacağını da az çok tahmin edebiliyordu. Ne kadar kendine itiraf etmek istemese de gerçekçi olmak zorundaydı şimdi vereceği karar Muhip Efendi ve oğlu arasında yapacağı bir seçimdi. Aynı zamanda Asaf’ın da sınav sonucu için bir tepkiydi. Sabaha kadar o düşündü, Muhip Efendi ise bir şeyden habersiz çalıştı. Diğer hocaların da onunla aynı fikirde olması Arif’in üniversitede kalması için bir şanstı. Sabah ezanıyla beraber kütüphaneden çıkıp her zamanki gibi fırından ekmekleri alıp eve geldi. O daha kapıyı çalmadan kapıyı açan karısına baktı. Bir şey söyleyecek gibiydi. Daha mesai başlamamıştı sınav sonucu gelemez diye düşündü. İyi de bunun dışında söyleyeceği şey neydi? Ses etmeden içeri geçti. Elini yüzünü yıkadı, kıyafetlerini değiştirdi, kahvaltı masasına geçti. Biraz sonra Arif ve Asaf’da sofradaki yerini aldı.

“Arif’in sınav sonucu geldi.”

Beklemediği anda annesinden gol yediğini düşünen Arif’in yanakları yanmaya başladı başını öne eğdi. Babasından önce Asaf’tan tepki geldi. “Nereyi kazandı?” onun sorusuna cevap vermekten çok kocasının tepkisini görmek için sakince annesi sözlerine devam etti.

“İstanbul’da mühendislik kazanmış.”

Herkes ne diyecek diye gözünün içine bakarken Muhip Efendi hiçbir şey söylemeden kahvaltısını etmeye devam etti. Babasının bir tepki vermemesi Arif’i streten bayıltacaktı. Hatta tam şu an bayılsa yeri idi. Kahvaltı boyunca hiç kimse tek kelime daha etmedi. Muhip Efendi üniversiteye gitse bir dert, dışarı çıksa başka

dertti. Hayal kırıklığına uğramıştı. Dışarıdaki insanların değil de Arif'in bir cevap beklediğini biliyordu. Bırak başka şehre göndermeyi onun öğrencisi olmaması söz konusu bile olamaz derken gerçek ayaz gibi çarpmıştı suratına. Üstelik yüzünü saklayabileceği bir atkısı da yoktu. Kahvaltısını bitirdi. Oturma odasına geçti. Bir süre sonra karısı çocukları evden gönderdikten sonra elinde kahveyle geldi. Efendi, kendine yedirememiş olsa da bu arada kararını vermişti. Kahvesini alırken “İstifa edeceğim.” dedi. Karısı buna yorum yapmadı. “Arif'ten ayrılmak istemiyorum ama o en başından beri kararını vermiş, burada okumayacaktı. Bunun için çalıştı çabaladı. Emeklerinin karşılığı da ortada.” dedi. Efendi'nin göğsü yavaşça şişti, nefes verirken hiç içmediği kahvesini masaya bıraktı. Kahvenin yanındaki soğuk sudan içindeki yangını söndürmesi medetini umarak birkaç yudum aldı. “Gitsin.” demeye ne dili varıyordu ne de gönlü razıydı. Karısının sözleri de ne derse desin Arif'in gideceğinin yankısıydı. Son cümlesi “Gözüme gözükmesin.” oldu.

Evden çıktı, kütüphaneye gitti. Yolda tanıdıklara selam veriyor merhabaya durmuyordu. Arif'le beraber Asaf da telaşlanmıştı. Akşam eve geldiklerinde Muhip Efendi yoktu. Annesinin yanına koşan Asaf abisinden önce sorular yağdırmaya başladı. “Ne oldu, babam ne dedi, izin verdi mi, abim gidecek mi?” Art arda gelen soruların hangi birine cevap vereceğini şaşırان annesi “Böyle yaparsanız babanız gönderse bile ben göndermeyeceğim.” dedi. Arif kardeşini ensesinden tuttuğu gibi yanına çekti, eliyle ağzını kapatarak susturdu. İki gündür dili tutulmuştu sanki. Annesi onu anmış gibi Arif'e döndü. “Çok konuşmadık. İstifa edeceğini söyledi ve gözüme gözükmesin dedi.” Bu da demek oluyordu ki eğitimi ile ilgili bir kararı ilk defa tamamen Arif'e bırakmıştı. Babasının istifa sebebi olmak istemiyordu. Bunu duyan Asaf çoktan abisinin elinden kurtulmuş, babasının istifasını önemsemeden oynamaya başlamış, bir yandan da abisinin yanında üniversite okuma hayallerine dalmıştı.

Birkaç gün içerisinde kayıt yaptırmak için İstanbul'a giden Arif, döndüğünde de babasının hâlâ eve gelmediğini öğrendi. Hayal kırıklığı olmak istememişti ama hedefleri vardı. Aynı babası gibi işine gönül vermek; ikinin ötesindeki daha iyi için çalışmak istiyordu. Her ne kadar Efendi "gözüme gözükme" dese de kütüphaneye gitti. Babası burada yoktu. Mahallenin altını üstüne getirdi ama bulamadı. En son babasının üniversitede olabileceği geldi aklına. Aklına gelen başına geldi. İstifa dilekçesini bırakmış, arkadaşlarıyla vedalaşırken "Eee Arif ne yaptı okulu?" sorularına cevap verememiş, yüzü kızarmıştı. Bahçede binanın karşısındaki bankta oturmuş son defa gençliğine, emeklerine, öğrencilerine, hayatına bakıyordu. Arif'in geldiğini gördüğünde Muhip Efendi'nin kalbine bir bıçak saplandı sanki. Arif oturmak için müsaade aldığı tek söz etmedi. Arif babasının yanına oturdu. Ona döndü. Elini öpmek için uzandı. Muhip Efendi izin vermedi. Arif kendini anlatmak için ağzını açmıştı ki babası onu susturdu. Muhip Efendi'nin yaşadığı hayal kırıklığını bir kenara bırakması, olanları hazmetmesi gerekiyordu. O, bunu yapamayıp oğlunun mutluluğu için benliğinden vazgeçmişti. Bunun üstüne daha ne söylenebilirdi ki?

KALE VE GÜVERCİNLER

Ebrar ÇELİK

“Burası biteviye süzülüp duran güvercinlerin şehri.” diye düşünüyorum yaslandığım banktan güvercinleri izlerken. Karşımda o güvercinlerin kadim dostu uzanıyor. Ona bakınca heybetli bir hükümdarın izlerini görüyorum. Galibiyetlerin mağlubiyetlerle iç içe geçtiği, birbirinden izler taşıyan iki yüzünü.

Bu kaleye ne demeli ki? Güvercinlerin süzülen kanatlarından yoksun, kökleri sapaşğlam toprağa bağlanmış. Bağlanmış ama yerinde saymış da diyemeyiz elbet. Sabit kaldığı yerde kaç insan tanımıştır bu kalenin taşları, kaç insan yerden kesmiştir bu güvercinlerin ayaklarını?

Güvercinler... Onların renklerinin hep böyle gri olduğunu hiç zannetmem. Biz buranın gri insanları gri düşüncelerle onları da mı boyamıştık, yoksa eski halinden izleri silinen bu şehrin gri betonlarından mı nasibini almıştı güvercinler, bilmiyorum.

En azından, kanatlarını açıp özgürlüğe sığınabiliyorlardı. Etrafta mahallelinin onlara imrenerek attığı kaçamak bakışları görüyor gibiydim. Şehre en tepeden bakıyorlardı ama yaklaştıkça kalabalığın yuttuğu küçük gölgelerden ibarettiler. O zaman insan kendini büyük görüp bir üstünlük hissiyle doluyordu. Oysa kale daha büyüktü. Uzaktan bakınca üzerinde belli belirsiz noktaları andırıyordu

kuşlar. Bu ikili insanların güçlü - zayıf ayrımlarından azade birer ders veriyor sanırdınız.

Etrafındaki küçük, mütevazı evler kalenin eşlikçisi olurdu eskiden. Bütün o evlerin bekçisi gibiydi belki de. Uzun binalar ve artık kalenin büyüklüğü karşısında alaycılıkla dikilmiş gökdelenlere karşı ayaktaydı şimdiyse. Zaman ilerledikçe, kale de heybetli bir askerin yaşlılığa yenik düşüp yavaş yavaş küçülen bedeni gibi küçülecek olabilirdi. Küçüle küçüle bir kuş oluverir, kanatlanıp uçardı belki de.

Velhasıl, diyorum. Kale de güvercinler de birbirinin dostu olmalı. Oturduğum yerden kalkıp ellerim cebimde yürümeye başlıyorum kaleye doğru. Kalkmamla irkilen birkaç güvercin de açıyor kanatlarını. Onları görünce demek henüz oraya varamadan kalenin de kulağına çalınacak bu sözler, diyerek adımlıyorum.

DOLMA KALEM TAMİRCİSİ

Irmak EKŞİ

Yaşlı adamın büyük ve kırışmış elleri şimdilerde titremeye, yıllarca gözü kapalı yaptığı işine engel olmaya başlamıştı. Artık eskisi kadar güvenmiyordu kendine, o küçük parçalar elinde kaybolmuş vaziyetteyken hep tereddüt içindeydi hareketleri. Biliyordu ya, ince bir işti onun işi. Kimisine göre basit bir kalem tamircisiydi fakat o bir kalemin ne kadar mühim olabileceğini bilirdi. Aslında korkusu da bu yüzdendi. Her kalemi tamir ederdi etmesine ama ya eskisi gibi yazmazsa diye düşünmekten kendini alıkoyamazdı. Böyle düşünmekte haklıydı da. Eskisi gibi yazmıyorsa bir kalem, yazarken eskisi gibi hissettirmiyorsa tamir edilmiş sayılır mıydı?

Avucundaki minik, metal parçaları temizlerken hiç olmadığı kadar zorlanıyordu. Canı sıkıldı bir kez daha. Artık kalın çerçeveli, şişe dibini anımsatan gözlükleri bile net görebilmesi için yeterli değildi. Yıllar onu ustalaştırırken bir yandan da ustalığını tadında yaşamasına engel oluyordu. Tekrardan derin bir iç çekti. Sanki aldığı nefes için soğutacakmış gibi özellikle şişirdi göğsünü.

Her sabah olduğu gibi kapının üzerindeki metaller birbirine vurup da gürültüyle çınlayana kadar zaten toplu olan etrafı bir kez daha topladı, düşündü, dünden kalma işleri yoktu ama yine de kontrol etti, tekrar düşündü. Kapının üzerindeki metaller çınlamaya başla-

dığı anda da içini burkan düşüncelerini bir kenara bırakarak, tabii yarın sabah yine almak üzere, sahi bir gülümsemeyle içeri giren torununa baktı.

“Hoş geldin, evlat.”

Pürüzlü sesi ve gülen yüzü torununun yüzünü de gülümsetirken “Hoş buldum, Dede Bey'im.” dedi çocuk şakayla karışık. Ona göre dedesi her yerde ve her zaman bir Beyefendi gibi davrandığından dede kelimesinin yanına bey getirmeyi asla unutmazdı.

Dede torun atölyenin içindeki iki küçük tabureye karşılıklı oturduklarında çoktan koyu bir sohbe başlamışlardı. Alışageldiği gibi fazla demlenmiş çaylarını içerlerken aralarındaki muhabbetin keyfini çıkarıyorlardı.

Aradan ne kadar zaman geçti bilinmez; çocuğun gözleri, Dede Bey'inin sürekli titreyen ellerine ve o ellerle durmadan ovuşturduğu gözlerine kaydı. Artık çalışmak için fazla yaşlı olduğunu fark etmemek mümkün değildi. Üstelik yaptığı işin büyük bir dikkat ve hassasiyet gerektirdiğini de biliyordu. Aynı zamanda Dede Bey'inin bütün hayatı olduğunu da.

Biraz tereddüt içinde biraz da çekinerek “Dede Bey'im!” diye başladı sözüne. “Acaba, işi gücü bırakıp vaktini dinlenerek, gezerek mi geçersen? Hem çok gelip gidenin de yok. Malum artık fazla kalem tamir ettiren de olmuyor, bozulursa yenisini alıyorlar. Sen de yoruluyorsun belli ki, ne dersin?” Konuştukça dedesinin çatılan kaşları, huysuzlaşan yüzü sesinin gittikçe kısılmasına sebep olsa da susmadı. Çünkü kendi düşüncesine göre o sadece Dede Bey'inin iyiliğini istiyor, onu düşünüyordu.

Yaşlı adam ise duyduğu sözler karşısında hem biraz gücenmiş hem de torununa hak vermişti. Ama kalemlerin arasında olmadığı, onlarla temas etmeden geçirdiği tek bir gün bile düşünemiyordu. Evet, bir yazar değildi fakat yazarım diye gezinen birçok insandan

daha fazla vakit geçirmişti kalemlerle. Onlardan daha iyi biliyordu hangi kalemin nasıl yazdığını, nasıl kullanıldığını. Hem hâlâ gelip gidenim var, bu işi burada benden başka yapan kimse de yok, diye düşündü. Üstelik ona göre yeni bir kalem asla eskisinin yerini tutmazdı ki; illa kalemlerin tamir edilmeye ihtiyacı olacaktı. Fakat bunu kalemi ders ve ödevden ibaret gören bir neslin çocuğuna nasıl anlatabilirdi ki? Hiç mektup yazmamış, duygularını ifade etmek için kalem ve kâğıt kullanmak zorunda kalmamış bir neslin çocuğuna...

Yaşlı adamın dudakları kendini savunma arzusuyla aralandı fakat ne diyeceğini, nasıl diyeceğini bilemediği için anında geri kapandı. Kelimeler boğazına kadar tırmansa da bir kere dili tutulmuştu adamın.

Torunu büyük bir merakla gözlerine bakıp konuşmasını beklerken ikisinin de şaşıracağı hatta biraz da ürkeceği bir şekilde dükkânın kapısı açıldı. Çanlar bugün ikinci kez birbirine şiddetle vururken yaşlı adam, perişan bir şekilde içeri giren arkadaşına baktı. Üstünde beyaz atleti, altında pijaması, koşarak geldiğini belli eden sık nefesleri ve fazlasıyla dağılmış saçları ile kelimenin tam anlamıyla perişan gözüküyordu.

Dostunun bu hâlini gören kalem tamircisi telaşla ayağa kalkarken torunu hemen bir bardağa su doldurmuş, adama uzatmıştı. Adam; hırıltılı soluklarıyla düzene sokmaya çalıştığı nefesine, koşmaktan titreyen bacaklarına rağmen suya yeltenmedi bile. Aksine gözlerindeki korkuyla birlikte yıllarını devirdiği arkadaşına yöneldi ve elindeki ucu kırılmış dolma kalemini uzattı.

“Ah, benim canım dostum, sana ne oldu böyle?” Yaşlı adam büyük bir merak içinde arkadaşının uzattığı kalemi alırken heyecanlanmadan edemedi.

“Bir bilsen, bir bilsen başıma neler geldi? Ben anlatayım ama sen de acele et olur mu?” Yaşlı adam başıyla arkadaşını onaylarken

tezgâhına kuruldu ve vakit kaybetmeden işe koyuldu. Oturmadan hemen önce, annesine karşı haklı çıkmış, küskün bir çocuğun edasıyla torununa bakmayı unutmadı. Dede Bey'inin bu bakışı genç adamı utandırırken ikisi de can kulağıyla anlatılanları dinlemeye başladı:

“Her yeni yazıya başladığımda olduğu gibi imsak vaktinden önce kalkmış kağıtlarımı, kalemimi, en sevdiğim lacivert mürekkebimi, içtiğim suyu... Yani her şeyi hazırlamış yazımı yazıyorken... Ah, hatırladıkça göğsüm sıkışıyor, başım dönüyor sanki!” Yaşlı adam elindeki kalemin ucunu yılların verdiği tecrübe ve anın verdiği heyecan içinde tamir ederken arkadaşının kalbini tutarak fenalaşmasını gözlüklerinin altından sakince izledi. Evet, ilk gördüğünde hâli onu fazlasıyla korkutmuştu fakat elindeki kalemi gördüğü an anlamıştı nasıl bir şeyle karşılaşacağını. Sadece aklının karışık olduğu bir zamana denk gelince olayı kavraması uzun sürmüştü.

Ama torunu için durum böyle değildi. En başta adamın kesilen nefesine şifa olacak suyu, elinin tersiyle itirmesine; şimdi birden fenalaşan hâline şaşkınlıkla bakakaldı. Eli kalbinde, endişeyle konuşan adama destek olmak için yanaşacağı sırada bir kez daha beklediği bir tepkiyle karşılaştı. Adam bir anda o bitik hâlienden kurtularak doğrudu, öfkeyle kaşlarını çattı ve anlatmaya devam etti.

“Geceyle sabah arasındaki o vakitte en yakın dostum olan mum var ya, işte o mum bir anda alevlenince kâğıtlarım tutuşacak, karakterlerim tutuşacak diye panik yapıp masaya çarpıverdim! Mumun düşeceği yoksa da yalpalayınca onu tutayım derken elimdeki kalemi fırlatıvermişim. Mürekkebinin döküldüğü yetmiyormuş gibi kalemimin de ucu kırıldı!” Yaşlı adam dikkatle dinlediği arkadaşına gözlüklerinin altından bir bakış daha attı. Biliyordu ki asıl mevzu şu ana kadar anlattıkları değil tam da şimdi söyleyecekleriydi.

“Tam o sırada yazım yarıda kaldı. Mumum düşmedi, kağıtlarım tutuşmadı ama benim karakterim, yeni karakterim, benim canım

havada öylece asılı kaldı.” Yaşlı adam, arkadaşının hissettiği çaresizliği ve evden bu kılıkta çıkıp koşarak yanına gelmesinin sebebinin şimdi anladı. O anladı anlamasına ama torunu, şaşkınlıktan dili tutulmuş bir hâlde elindeki kalemle uğraşan dedesine ve kendisine göre anlamsız şeyler söyleyen, ciddi anlamda mahvolmuş gibi duran arkadaşına baktı.

“Havada asılı kaldı, karakter?” Kendi açısından biraz olsun olayı anlamlandırmaya çalışarak sorduğu soruyla adam, büyük bir hüznle devam etti anlatmaya.

“Evet, tam gökyüzündeki bir demire tutunuyordu ki tam parmaklarını demire saracak, demiri sımsıkı kavrayacaktı ki bunlar geldi başıma. Ben de o düşmeden yetişeyim diye bu hâlde çıktım, geldim.”

Dede Bey, pratik bir şekilde tamir ettiği kalemi sahibine uzattı ve

“İşte, bu kadar! Artık nefeslen, kurtaracaksın canını.” diyerek arkadaşını sakinleştirmeye uğraşırken torunu hayretler içerisinde duyduklarını idrak etmeye çalışıyordu.

“Yani siz bu hâlde, böyle telaşla, sanki... Sanki dünyanın sonu gelmiş gibi... Bunun için mi?” Genç adamın duraksaya duraksaya kendini anlatma çabası dedesinin yüzünde manidar bir gülümseme oluştururken karakterine yetişmeye çalışan yazar, gönlü ferahlamış bir şekilde teşekkür etti dostuna. İşte, şimdi adamın ağzı kulaklarında, yüzü apaydınlık... Aklındaki bütün endişelerin inci taneleri gibi dağılmasıyla kendisini yadırgayan genç adama döndü.

“Kalem bir yazarın kimliğidir, evlat. Öyle kolay kolay değiştirip de yerine bir başkasını koyamazsın. Kalemin kâğıt üzerindeki kayışı bile değişse ya da mürekkebinin rengi... Aynı istekle, aynı hislerle hikâyeyi devam ettirebilir misin? Bir hikâyeye hangi kalemle nefes verildiyse onunla bitirmek gerek.”

Genç adam o an, orada belki de yazarın asıl demek istediğini anlamadı. Fakat bir kalemin bazılarımız için bir kalem olmaktan çok daha fazlası olduğunu anladı ve yapılabilecek en güzel şeyi yaparak saygı duydu. Dede Bey'ine de bir kez daha aynı soruyu sormadı ya da sormayı aklından bile geçirmedi.

İNSANIN ÖZÜ

İkbal Sevgi DENKLİ

Balkona dolan gül kokusu, hafif bir meltemle salına salına perdelerin üstünde dans ediyordu. Tengiz Bey, balkon çitlerine yaslanmış, düşünceli bir hâldeydi. Saçlarını dağıtan rüzgâra tepkisiz kaldı. Hafif eğikti başı. Balkonun baktığı bahçe cennetten farksızdı. Küçük bahçeyi çevreleyen kısa duvarlara asmalar sarılmış, bal renginde çiçekler açmış, uzun çimlerin üstüne çiy düşmüştü. İstanbul'un bu soğuk sabahında derinden gelen boğuk sesi dinliyordu Tengiz Bey. Derin bir iç çekti. Balkon demirlerini sıkıştırdığı şamdanı yakındaki taburenin üstüne koydu. Şamdandaki mumu baş ve işaret parmaklarıyla söndürdü. Büyülenmişçesine bahçeyi izlediği için havanın aydınlandığını fark edememiş, gözleri kamaşmıştı.

Bugünün pazar olmasından yakınıyordu, pazarları sevmezdi. Haftanın tüm yorgunluğunu iki günde çıkarmak mümkün değildi. Yarın iş başı olduğu gerçeği onu alt üst ediyordu. Şamdanı aldı ve içeri girdi. Balkon doğrudan salona açılıyordu. Salon duvarları boydan boya kitaplıktı. Birkaç adımla hole geçiverdi. Beş dakikadır ısrarla çalınan kapıya yönelmiş, kapı deliğinden bakmıştı ancak kimseyi görememişti. Kapıyı açtığı anda karşısında genç bir kız gördü. Kız ellerini önünde kavuşturmuş, kıpkırmızı yanaklarıyla gülümsüyordu. Kız boğazını temizlemeden konuştuğu için sesi tiz çıktı:

“Merhaba Tengiz Bey!”

Ardından utandı, birkaç kere öksürdü. Tengiz Bey ise samimiyetle gülümsedi:

– Sizin gibi genç bir hanımın kapımı çalması nadirdir. Bir sorun mu var Banu Hanım?

Onaylamak için başını oynattığında kıvrık saçlarının titremesi elbet ki gülünçtü. Kız cevap vermekte çekinir gibiydi. Tengiz Bey kibar bir jestle onu içeri davet etti. Kızın her adımı öylesine güzeldi ki hiç takılmadan dans eder gibi yürüyordu. Karşılıklı iki deri koltuğun ve kahve masasının bulunduğu köşeye geçtiler. Tengiz Bey oturduktan sonra gözlüklerini hafif bir hareketle düzeltti. Bu kız geçen sene vefat eden komşusunun kızıydı. Bu sebeple ona maddi yardımda bulunuyordu ama bu zamana kadar hiç bire bir sohbet etmemişlerdi. Kısa bir sessizlikten sonra kız nihayet konuştu:

– Sizin insanların ruhlarıyla ilgilendiğinizi söylüyorlar. Birkaç soru sorup size gelenlerin kalbini görüyormuşsunuz. Yüzyılımız için oldukça ilginç bir meslek bu. İsminiz bile... oldukça farklı. Anlamı neydi acaba?

– Deniz demek.

– İlk defa sizden duyuyorum. Yaygın kullanılmayan bir ad olsa gerek. Yine de size uyuyor. Siz de aynı deniz gibi berrak birisiniz.

Kız konuya gelmekten çekiniyor gibiydi. Tengiz Bey’in ilgisini çekmişti kız, kendisinin bu yüzyıla ait olmadığını düşünmesi şaşırtıcıydı. Fısıldadı adam:

– Sorunuz neydi peki?

Deri siyah koltukta daha da yayıldı kız, yine de ellerini önünde kenetlemekten vazgeçmiyordu.

– Ah, Tengiz Bey! İçimde bir şeyler var, anlam veremiyorum. Gülesim yok, insanlardan uzaklaşasım geliyor... Şiir yazmak istiyorum! Korkunç hapisane şiirleri. Yapayalnızım, kimsenin beni anlamadığı bir koğuştayım... Öyle bir şey var ki içimde ne yazasım ne düşünesim geliyor... Ne yapmalıyım? Temizlikçi Ruşen Abla sizin bu çağın adamı olmadığınızı, insanların içini gördüğünüzü söyledi. Bu yüzden size geldim.

Tengiz Bey ellerini dizlerine koydu ve eğildi. Aşağıdan kızın gözlerine baktı. Ardından yarısı beyazlamış seyrek sakallarına götürdü ellerini. Uzun süre öylece durdu. En sonunda gözlerini kısı ve konuşmaya başladı:

– Şiir yazmak istiyorsan yaz. Gülesin yoksa gülme. Hayat senin, değil mi? Yine de yardım edebilirim sana. Kendine dair her şeyi bilmeye hakkın var ama her şeyi bilmene gerek yok. Bizi biz yapan eksikliklerimizdir. İçindeki şeyler ile barışmalısın. Bunu yapmanın tek yolu kendi gerçeğini bulmak. Başkalarının istediği gibi yaşamak yorucu olmalı.

– Neden kendi gerçeğimi bulmalıyım ve neden kendimle barışmalıyım? Hepimiz kâinatta beraber yaşıyoruz.

– Hepimiz yalnızız. Yalnız yaşıyoruz ve yalnız ölüyoruz. Seni bırakıp gidecek çok şey var. Ancak hangisi değerli? Hayatın anlamını, yani kendi gerçeğini bulmalısın.

– Bulmam gereken gerçek tam olarak nedir?

Adam eğdiği sırtını düzleştirdi, arkasına yaslandı. Gülümseyen yüzü ciddileşti ve aradaki yaş farkını belli etmek için sevecen konuşmaya başladı:

– Bilmiyorum evlat, kimse bilmiyor. Seni kendine getirecek şey belki bir isimdir veya bir nesnedir. Bir ağaçtır, bir kemandır, bir gülüştür... Ama eğer onu bulursan iyi olacaksın. Güven bana.

Kız bir an düşündü. Duyduklarına inanmak istiyordu. Son bir soru sormak için eğildi ve gülümsedi:

– Peki ya siz Bayım, siz gerçeğinizi nasıl buldunuz?

– Söylesem bile anlamazsın. Herkesin kendine ait bir gerçeği vardır ve kendinde kalmalıdır.

İkisi de aynı anda ayağa kalktı ve el sıkıştılar. Tengiz Bey el sıkışmalarını bitmeden hemen önce William Shakespeare'e ait şu sözleri söyledi:

*“Dinçken hayat verirsen o körpe can ileride,
Senden göçen gençliğe varıp yaşatar seni.”*

Ardından kız gitti. Tengiz Bey tekrardan balkona çıktı. Henüz öğren olmamıştı, biraz daha bahçeyi izledi. Bahçe duvarlarına dolanmış asmaların küçük sarı çiçeklerini inceledi. Doğa ne güzeldi. Bir insan rahatlamak isteseydi beş dakika boyunca bu bahçeye bakması yeterli olurdu. Doğanın kıymetini bilmeyen insanlar ancak kendilerini düşünüyorlardı. Bunu fark ettiği günden beri insanların ruhlarına ilgi duymaya başlamıştı. Yaşadığı yüzyılda ve bölgede ruhun bilimi yoktu, bu yüzden yan meslek olarak ayakkabı tamirciliği ile ilgileniyordu. Ancak kimse ayakkabı tamirciliği ile ilgilenen birinin nasıl bu denli büyük bir evde oturduğunu tahmin edemiyordu. Dalgın dalgın bunları düşünürken kapıya vuruldu. Tekrardan kapıya vurulmasından irkildi, gözlerini yumdu. Ardından ilerledi. Kitaplıklara bakmadı bu sefer, kahve masasının üstündeki küçük biblolarla ilgilenmedi. Kapı deliğinden bakmadan kapıyı açtı ve karşısında kendi yaşlarında bir adam gördü. Adamın yüzü çok solgundu, kafası tıraşlıydı, yuvarlak camlı bir gözlük takıyordu ve çenesinde kısa bir keçi sakalı vardı.

– Merhaba beyefendi, burası Tengiz Bey'in evi mi?

– Evet, ne lazımdı?

– Konuşmamız lazım. Kendisi nerede?

Tengiz Bey hafif bir jestle adamı içeri davet etti. Adam şapkasını eline aldı, biraz tereddütle, içeri ilerledi. Yüzü hâlâ biraz solgun olan adam, en ufak bir utanç belirtisi göstermeden evi inceledi. Kitaplıklara, biblolara, perdelere ve balkona baktı. Beklenmedik bir şey çıkıverecekmiş gibi her yeri detaylıca inceledi. Tengiz Bey ifadesizce konuştu:

– Lütfen oturun.

Karşılıklı siyah deri koltuklara oturdular. İki de sıkılganlık çekiyorlardı çünkü ortam oldukça sessizdi. Durmuş birbirlerinin yüzlerini inceliyorlardı. İlk konuşmayı yine Tengiz Bey yaptı.

-Bugün sizi bu eve ne getirdi, beyefendi? Aradığınız kişi benim. Sorununuzu dinlemeye hazırım.

– Ben bir sanatkârim azizim, adım Ahmet Ali. Onlarca tablom, onlarca resmim var. Ancak artık çizemiyorum. Yaştan mıdır nedir... Yan binadaki temizlikçi Ruşen Hanım sizin doğaüstü yeteneklere sahip olduğunuzu söyledi. Birine baktınız mı en ince ayrıntısına kadar çözüverirmişsiniz. Hiçbir sorun sizin için çözülmez değilmiş. Azizim... çizemiyorum. Bana yardım edin, ne kadar isterseniz öderim size.

Tengiz Bey tekrardan gülümsedi.

– Paradan bahsetmeyin. Bunu para için yapmıyorum.

Ardından arkasına yaslandı ve adama aşağıdan baktı.

– Resim çizemiyorsunuz, öyle mi? Eskiden ne tür resimler çizerdiniz?

– Peyzaj ve natürmort, azizim.

– Ne zaman resim çizememeye başladınız?

– İki ay oldu. Gözlerim görmeyene kadar resim yapardım. Sonra bir gün kâğıda baktım ve nasıl çizeceğimi bilemedim. Elime fırçayı her alışımında aklım öylesine dağıldı ki... Bu bir kaza, bir denk geliş ya da hastalık değildi.

– Hiç âşık oldunuz mu?

Son soru karşısında donakaldı adam, uzun süre hareketsiz kaldı. Gözleri genişlemiş, hafif bir titreme sarmıştı bedenini.

– Aşk nedir bilmiyorum ama azizim, aklımdan atamadığım biri var. Yine de bir isim vermek gerekseydi buna aşk demezdim.

– Ne derdiniz?

– Bilmiyorum.

Son sözünü iç çekerek, büyük bir hüznle söylemişti. Tengiz Bey samimiyetle gülümsedi:

– Anlatın biraz, öyle çatmayın kaşlarınızı. Zamanla çökük yüzlü, sarı benizli bir adam olup çıkacaksınız. Şimdiden asmayın suratınızı. Harikulade eserleriniz olduğuna eminim ancak ben sadece hoşlandığınız kişiyi dinlemek istiyorum.

– Onu her görüşümde gönlümdeki sevgi kakhaha olup dudaklarında titreşiyor. Onu ilk gördüğümde soluk yüzümün renklendiğini hissettim. Eğer elinden tutup ona serenatlar etseydim öylesine etkileyecekti ki beni ve sanatımı, beni insan olmaktan çıkaracaktı. Fakat sanatımı sanat olmaktan çıkardı!

Tengiz Bey ayağa kalktı, arkasını adama döndü ve ellerini beline koydu. Aklına muhteşem bir fikir gelmişçesine fısıldadı:

– Portre çizin.

– Anlayamadım?

– Sevdiğiniz kişinin portresini çizin. Aşk ruhun özü, sanatın besnidir. Lütfen, portre çizin!

Bu fikir öylesine hoşuna gitmişti ki adamın, görüşürüz bile demeden koşar adımlarla çıktı evden. Bu sefer deri koltuğundaki yerine oturdu Tengiz Bey. İnsanların ruhlarına dokunabilmek, ruhlarını iyileştirebilmek öylesine mutlu ediyordu ki... Kendisine göre de o bu yüzyılın insanı değildi. Baktığı her nesnenin özünü görür, adına şiirler yazardı. Biblolardan birini eline aldı, uzun uzun inceledi. Ardından şamdanı aldı, onu da uzun uzun inceledi. Hayatı bunun üzerineydi ve bu durumdan oldukça memnundu. Gülümsedi, kapısını kilitledi ve perdeleri çekti. İki kişiyle konuşurken çoktan akşam olmuştu bile. İnsanları bu yüzden seviyordu. Onun sıkıcı pazar günlerini aydınlatan birer inci tanelerinden farksızdı her biri. Hem dışları hem içleri benzersiz milyonlarca inci tanesi! Yarın mütevazı evine gelecek insanları düşünerek gülümsedi, tek kişilik deri koltukta uyuyakaldı.

BİR KALBE DOKUNMAK...

İpek YAŞAR

– Hey! Hey sen ne dediğimi duymuyor musun?

Yanıma sessizce yaklaşan bu adamın derdi her neyse anlamamıştım. Çünkü ne hareketleriyle belli ediyor istediğini ne de yavaş konuşuyordu.

– Hadi ama alt tarafı bir yol soruyorum sana yahu! Cevap vermek bu kadar zor olmamalı bence.

Tekrardan dudaklarını okumayı denesem de yine çok hızlı söylüyordu.

Ben de son çare olarak ellerimi oynatarak işaret diliyle karşımdaki adama derdimi anlatmaya çalıştım.

– Beyefendi şu an çok hızlı konuştuğunuz için sizi anlayamıyorum lütfen daha yavaş konuşun.

Fakat karşımdaki adam daha da hiddetli olarak dudaklarını oynatmaya devam etti. Belli ki benim kullandığım işaret dilini anlamamıştı. En son çare olarak pes etmeye karar verdiğim anda omuzlarıma dokunan ellerle duraksadım. Korksam da yavaşça başımı arkamda duran kişiye çevirdiğimde ilk gördüğüm karşımdaki adamı anlayamamış gibi bakan bir çift kahverengi göz oldu.

Bir süre daha adama baktıktan sonra benim okuyabileceğim şekilde dudaklarını oynattı.

– Bakın beyefendi öncelikle bir hanımefendiye karşı bu kadar sert olmamalısınız. Ve ayrıca görüyorsunuz ki o duymuyor. Yani az önce kendi diliyle size sıkıntısını anlatmaya çalıştı ama siz onu anlamadınız. Onun için fazla hızlı konuşuyorsunuz ve o sizi anlayamadı.

– Aman canım anlayamadıysa eliyle bilmiyorum işareti yapabiliirdi. Bu o kadar da zor değil bence. Hem siz ne diye karıştıyorsunuz ki?

Arkamda duran adamın dudağı kıvrıldı.

– Neden mi karıştıyorum? Belli değil mi? Sizin gibi insanlar onları anlayamadığı sürece onlar bu dünyadan dışlanıyorlar. Affedersiniz ama onlar da insan, hissedip ağlayabiliyorlar. Aynı bizim gibi. Sadece onlara verilen isimler yüzünden bizden farklılar. Aslında daha dikkatli bakarsanız, onları bizden ayıran en ufak bir farkları bile yok. İşte bu yüzden karıştıyorum.

Adını bilmediğim bu kahverengi gözlü adam benim ve benim gibiler için onlardan farklı olmadığımızı söylemişti. Karşımdaki adam ise bir süre kahverengi gözlü adama baktıktan sonra dudaklarını bir kez daha oynattı. Fakat bu sefer yavaşça...

– Affedersiniz.

Başımı çevirerek arkamda duran beyefendiye baktığımda önüme gelerek işaret diliyle benimle konuşmaya başladı.

– İyi misiniz hanımefendi?

Bana sorduğu soru beni şaşkırtırken aklıma düşünceli bir insanla da var olabileceği geldi. En sonunda düşünmek yerine ellerimi oynattım.

– Teşekkür ederim, iyiyim. Ayrıca bunlar başıma çok geliyor, artık alıştım.

Karşımdaki kahverengi gözlü beyefendi gülümsedi ve tekrar elle-riyle benimle konuşmaya başladı.

– Teşekküre gerek yok, bu her insanın yapması gereken bir şey.

Bir kez daha minnetle beyefendiye baktım ve artık gitmem gerektiğini söyleyerek yanından ayrıldım.

Ayaklarımı sertçe sürüyerek çıktığım metroda nasıl bir izlenim uyandırıyordum bilmiyordum. Fakat emin olduğum bir şey vardı. O da anlaşılamamanın ne kadar acı verici bir his olduğuydu. Bir şeyi konuşmadan bakışlarla ve işaret diliyle anlatmak konuşmaktan daha zor bir şeydi. Ve ben bunu hayatım boyunca yaşayacaktım. Geri dönüş ya da bir çözüm yolu yoktu. Bizler yani sizin deyiminizle “işitme engelliler” nasıl doğduysak öyleydik. Zor olsa da bizler bu durumla savaşıyor yaşamaya alışıyoruz. Çünkü biz konuşamayanlar olarak gözlerimize bakılmasını değil kalbimize dokunulmasını istiyorduk. Lakin şu ana kadar hiç kimse kalbime dokunup beni anlamayı bırakın, yanıma bile yaklaşmamıştı. İnsanlar genellikle konuşamayan birini gördüklerinde ona yaklaşıp dertlerini anlamak yerine o kişiyi bir engel olarak görüp ya kaçarlar ya da yanına yaklaşmazlar. Ve bu da bizleri direkt olarak anlaşılamaz hâle getirir. Fakat az önce metroda yaşadığım durum bunun tam tersinin de olabileceğini izah ediyordu. Ve bu da benim umutlanmama neden oluyordu. Boş yere umutlanan biri değildim. Ama hayatımda yaşadığım umutsuz durumlardan kendimi olabildiğince soyutladığım için şimdiki gibi bir durum bana garip geliyordu. Bu arada kendimi tanıtayım: Ben Ahenk Bulut 20 yaşında Grafik Tasarım öğrencisiyim. Doğduğumdan beri işitme engellyim.

Metrodan çıktığımdan beri yürüyordum. Öyle ki üniversitemin kapısına geldiğimi bile fark etmemiştim. Ana kapıdan içeriye gir-

diğimde az ötede endişeli bir şekilde beni bekleyen arkadaşım Canan'ı gördüm. O benim çocukluktan beri yanımda olan arkadaşım. İlkokul, ortaokul ve liseyi aynı yerde okuduktan sonra şimdi yine aynı şehirde üniversitede okuyorduk. Beni görünce yanıma doğru yürümeye başladı. Yanıma geldiğinde telefonunu çıkarıp bana mesaj attı.

– Neredeydin sen? Bütün gün senin için nasıl endişelendim bilemezsin. İki saat önce haber bile vermeden kampüsten ayrılmışsın. Ve ben bunu başkalarından öğreniyorum. İnsan bir haber verir.

Canan her zaman böyleydi. Ne zaman ortadan kayboldum benim için endişelenir ya da bana kızardı. Canan'ın bana bakışları daha da dikleştiğinde telefonumu elime alıp başımdan geçenleri anlatmaya koyuldum. Tüm olanları anlattığımda bana inanamıyormuş gibi bakıyordu. Ve en sonunda bana yazarak sorduğu soru “O adam kimdi acaba?” olmuştu. O adamın kim olduğunu bilmiyordum ama ona minnettardım. O metroda, anlayışlamayan beni kurtardığı için...

Cananla konuşmamız bittiğinde kampüse doğru yola koyulmuş-tuk. Kampüse doğru yaklaşırken gördüğüm kişiyle olduğum yerde kalakaldım. Metro... metro diye geçirdim içimden. Olduğum yerden o kişiye doğru bakarken aklımda sabahki olay canlandı bir kez daha. Ve ben yine o olayı hafızamda yeniden yaşadım. Yıllarca omuzlarımda büyük bir umutsuzluğun yükünü taşıyıştım. Ama daha bugün bunun aslında o kadar da kötü olmadığını ve bizleri anlamaya çalışan insanlar da olabileceğini öğrenmiştim. Daldığım o büyük hayal denizinden çıkarak kampüsün önünde olan kişiye baktım. Bizleri bir engel olarak değil bir insan olarak gören kişiye. Olduğu yerden yavaşça adımlarken gözleri etrafta meraklı bir çocuk edasıyla geziniyordu. Benden birkaç adım ileride yürüyen Canan ise durduğumu yeni fark etmiş olacak ki hızlı adımlarla yanıma geldi.

– “Ne oldu?” dudaklarını yavaşça oynatarak sorduğu soruya cevap vermek için telefonumu çıkarmadan işaret diliyle cevapladım.

– Bir şey yok.

Canan az da olsa işaret dili biliyordu. Daha çok işine yarayacak kadarını dersek daha doğru olur. Bana kalırsa o fazlasıyla üşengeç biriydi. En sonunda pes edip telefonu alması da cabası tabii.

– Hadi ama Ahenk şaşırdığın belli işte. Hem birini mi gördün sen?

Pes ettim. Bu kız küçüklüğümden beri yanımdaydı. Ve beni anlama konusunda fazla iyiydi. Yavaşça kafamı sallayarak yazmaya koyuldum.

– Hani o metrodaki çocuk var ya onu gördüm, az ilerde etrafa bakıyor.

Canan durduğu yerden benim işaret ettiğim yere bakarken bir anda başını bana doğru çevirdi.

Canan’ın bu hareketi üzerine onu tanıdığını anlamıştım. Ama yine de sorma gereksinimi hissettim.

– Onu tanıyor musun?

– Evet, yani pek değil. Sadece yeni olduğunu adını ve okuduğu bölümü biliyorum. Adı Mir...Mir Atalay. İletişim Fakültesinde okuyor. Onun hakkında bildiklerim bu kadar.

Okuldan çıkınca sabahki olay nedeniyle eve kadar yürümeye karar vermiştim. Mahalle girişine geldiğimde bir süre yürüdüğüm yolun ortasında öylece durdum. Evim yokuş yukarı olan minik bir mahalledeydi. Mahallenin girişinde öylece durduğumda az ileride batmaya yüz tutmuş güneşin siması dağlardan süzülüyordu. Güneşten gelen o ip incecik ışıklar ise evlerin tepelerine bir yağmur edasıyla yağarak adeta doğadaki manzaraya hoş bir şölen sunuyordu. Hatırladım da ben küçükken sırf bu manzarayı görebile-

yim diye evden bu saatlerde kaçır ve bu manzara bitince de eve sessiz bir çocuk edasıyla geri dönerdim. “O zamanlar çocuktum.” diye düşündüm. Küçük bir çocuk altı ya da yedi yaşından öncesini hatırlayamaz. Lakin aklında o yaşlarda çıkaramadığı bir anı ya da anıları varsa onu da asla unutamazdı. Benimse her gece aklımdan çıkaramadığım ve muhtemelen sonsuza kadar benimle kalacağını düşündüğüm fakat tam da hatırlayamadığım bir anım vardı. Beyaz bir frezya çiçeği ve kahverengi gözlü bir oğlan... Benimle gelen bu anı altı yaşlarımdayken bir oğlana umudu temsil eden beyaz frezya vermemdi. Hatırladığım kadarıyla o çocuk üzgündü ve ağlıyordu. Tek hatırladığım bunlardı o anıya dair. Yürüdüğüm yol uçsuz bucaksız bir yoldu sanki anıları zihnime bağlayan. Sanki sonu olmayan, sessizlikle dolu, saflıkla ve yalnızlıkla...

Zihnimin derinliklerinde kaybolan ve birden gün yüzüne çıkan anımla, bir kez daha baktım kaybolmakta olan o muhteşem manzaraya. Zamanın derinliklerine doğru sürüklenen bir galaksiymiş gibi duran güneşe. Son kez daha baktım ufuk çizgisine demir atmış o muhteşem güneşe ve eve doğru yavaşça yürümeye başladım. Aslında kabul etmeliydim zamanında o çocuğun kim olduğunu çok merak etmiştim. Aramış, araştırmıştım. Ama en sonunda o çocuk kalbimle hüsrana uğramıştım. Adını bilmediğim o çocuk tanışmamızdan birkaç gün sonra babasıyla bu mahalleden ayrılmıştı. Ve bu da benim Canan’dan sonra ilk ve son arkadaş edinme denemem olmuştu. Çünkü anlaşılabilir olmak zor geliyordu. Saatler hatta zaman bile kovalasa peşinden insan kendisini sakladığı o değerli çiçeklerle dolu mağarasından çıkmak istemiyordu. Zamansa hayatın durmak bilmeyen kıyısında dolaşiyor ve o kıyı durduğu anda tıpkı bir insan gibi hayatın eteğinden elini çekercesine bırakıp gidiyordu. Uğraşmak istemiyordu insanlarla hele de bizim gibi insanlarla. Çünkü bana göre zaman acımasızdı. Attığım her adım beni uçsuz bucaksız düşüncelere götürse de en nihayetinde evime gelmiştim. Uzandığım yatağımda kendimi uykunun o ağır kollarına bırakırken aklımda o küçük çocuk ve beni kurtaran Mir vardı.

14 YIL ÖNCE

Küçük kız ayaklarını yere vurarak çiçekçi dükkanının kapısından çıkarken neye sinirlendiğini bir kere daha düşündü. Annesinin çirkin müşterisi duymadığı için ona küçük yaşta bir çocuk gibi değil de bir fazlalıkmış gibi davrandığı için mi sinirliydi? Yoksa çiçekçiye gelen büyük bir çocuğun bir şeyler söylemesi üzerine ona cevap vermeyince elindeki lolipopunu kapmasına mı? Ya da köpeğiyle gelen bir hanımefendinin kendi dikkatsizliğiyle kafasına saksı düşürmesi üzerine onu suçlamasına mı? Tabi ki küçük kız tüm bunlar olurken ağlamayı geçin sesini bile çıkaramamıştı. Ama küçük kız hayatı her ne kadar kötü olursa olsun hep gülümsemeye devam etmişti.

Ayaklarını bir kez daha yere sertçe vurarak olduğu yerde durdu. Minik ellerini beline koyarak derin bir nefes aldı. Acaba annesi yokluğunu ne zaman farkedirdi. Evde genelde en sessizleri kendisi olduğundan sessizce istediklerini yapabiliyordu. Mesela çıkıp dışarı gün batımını izleyebiliyordu ya da parka gelip sallanabiliyordu. Başını çevirerek çiçekçinin karşısındaki parka yöneldi. Sakin ve emin adımlarla parkın kapısından içeri girerek etrafına dikkatlice bakındı. Küçük kız duymadığından dolayı gözlem yeteneğini geliştirmesinin iyi olacağını düşündüğünden beri hep insanları gözlemliyordu. Gözleri bir süre daha minik park alanında gezindi, kimse olmaya sevinmediğinde saklanabileceği yer olarak gördüğü büyük kaydırağın arkasındaki salıncağa yöneldi. Saklanabileceği yer olarak görüyordu çünkü salıncak normal koşullarda ana caddeden görünmüyordu. Ancak çok dikkatli bakıldığı taktirde oradaki salıncak belli oluyordu. Küçük adımlarla salıncağa yaklaşırken normalde olsa hiç rastlamayacağı bir görüntüyle karşılaştı. Yedi yaşlarında olduğunu düşündüğü bir çocuk salıncağa oturmuş ağlıyordu. Gördüğü görüntü karşısında şaşırıp kalsa da “En iyisi gitmek!” diye düşündü. Geriye dönüp bir adım atmıştı ki bastığı yerdeki dal kırılmıştı. Salıncakta oturan oğlan ise duyduğu sesle irkilerek

salıncaktan kalktı ve gözlerinde olan boncuk boncuk yaşları bir hışımla sildi. Bir süre sonra küçük kıza bakarak gideceğini söylese de cevap alamayınca kaşlarını çattı. Küçük kıza daha dikkatli bakınca kulaklarında gördüğü işitme cihazından onun da annesi gibi bir işitme engelli olduğunu anladı. Küçük kıza telaşlandırmadan ellerini kaldırdı ve işaret diliyle konuşmaya başladı.

– Şey ben gidiyorum. Yani salıncakta sallanabilirsin.

Küçük kız şaşırarak içinde bulunduğu duruma anlam vermeye çalıştı. Fakat anladığı bir şey vardı o da karşısındaki oğlanın büyük bir şey yaşamasıydı. Biraz çekinerek, azıcık da utanarak iki adım atan oğlanın kolundan tutarak işaret diliyle konuşmaya başladı.

– Şey adını bilmiyorum ama beni birazcık burada bekleyebilir misin?

Dediği cümle üzerine oğlanın kahverengi gözleri hayretle açıldı ve yavaşça konuştu.

-“Beklememi mi istiyorsun?” işaret dili ile söylediği cümle üzerine kız başını salladığında tekrardan işaret dilini kullandı. “Tamam. Adım Mir bu arada seninki ne?” küçük kız gülümsedi.

– Ahenk.

Küçük kız ismini söylediğinde koşar adımlarla çiçekçiye geri döndü ve annesinin çiçek dükkanından güzel olarak gördüğü beyaz frezyalardan bir tane aldı. Daha sonra ise yine koşarcasına parka gitti. Ve bıraktığı gibi hâlâ salıncakta oturan çocuğa uzattı. Ardından ellerini kaldırdı ve konuşmaya başladı.

– Açıkça söylemem gerekirse neden ağladığımı bilmiyorum. Ama beyaz frezyaların umudu temsil ettiğini biliyorum. Ve umudu simgeleyen bu çiçeğin çok güzel olduğunu. Seni her ne üzdüyse gülümsemeye devam etmelisin. Ve mutlu olmalısın. Çünkü hayat devam ediyor.

Küçük kızın işaret diliyle anlattıkları üzerine epey şaşırmış olan oğlan kızın elinden beyaz frezyayı yavaşça alıp çiçeği dikkatlice incelemeye başladı. Başını kaldırıp küçük kıza teşekkür etmek istediğindeyse artık küçük kızın orada durmadığını gördü. Ve o an dile getirip işaret diliyle küçük kıza söyleyemediğini içinden geçirdi.

– Teşekkür ederim.

Başıma metroda gelen o olayın üzerinden tam bir hafta geçmişti. Ve bu bir haftada hayatımda anormal diyebileceğim bir olay yaşamamıştım. Hayatım sanki bu bir haftada olabildiğince eski sessiz hâline dönmüştü. Hafta sonları annemin çiçekçi dükkânında çalışıyor, hafta içi ise okula gidiyordum. Hayatımın normale dönmesi bu aralar bana biraz da eskileri hatırlatır olmuştu. Küçükken aneme bu çiçekçide yardım ederken başıma gelenleri veya karşıdaki parkta geçen küçüklüğümü. Ve yine az önce gelen annemin eski köpekli müşterisini. Ah o kadın küçükken bana çok çektiymişti. Yeniden çektirebileceğini umarak olabildiğince göz önünde olmamaya karar vermiştim. Çiçekçinin kapısından çıktığım gibi tırnaklarımın arasına sıkışan toprak parçacıklarına ve elimde tuttuğum bir dal beyaz frezyaya baktım. O kadın gelmeden önce arka bahçede çiçek dikmekle uğraşıyordum. Hanımefendinin sesini işittiğimde önümde duran yeni diktiğim beyaz frezyalardan bir dal önüme düşmüştü. Ben de o dalı alarak dışarı fırlamıştım. Tek düşüncem elimde duran frezyayı güvenli bir şekilde ya dikmek ya da bırakmaktı. Ama bunu yapabilmem için dükkândaki kadının gitmesi lazımdı. O, oradayken içeri giremezdim. Eğer girersem işitemediğim için yine bana hareketleriyle kızardı. Açıkçası bunu göze alamazdım. O kadını sevmiyordum. Bu yüzden en sakın bekleyebileceğim yere geçtim yani parka. Parkın kapısından yavaşça içeri girerken bir yandan da etrafa bakıyordum. Kimse olmadığına sevinmiştim açıkçası. Parkın arka kesiminde bulunan salıncaklara doğru yöneldiğimde karşımda hüznümlü bir şekilde yere bakan Miri buldum. Ona seslenemeyeceğimi bildiğimden sakın adımlarla

salıncağa doğru gidip yanına oturdum. Yanına oturmamla başını bana doğru çevirdiğinde elimdeki frezyayı kucağıma bırakıp parmaklarımı hareket ettirdim.

– Yine karşılaştık.

Bana bakarak başıyla onayladı ve tekrardan yere odaklandı. Konuşmak istemiyor gibiydi. Acı çekiyor gibi bir hâli vardı. Ağlayacak gibi de duruyordu biraz. Yere bakarak bir süre düşündükten sonra ellerini oynattı.

– Uzun zaman önce biri bana mutlu olmamı söylemişti. Gülümsemeye devam etmemi. Bana onu hatırlatıyorsun. Seni bu ikinci görüşüm ama sanki daha önce tanışmışız gibi geliyor.

Duraksadı. Buna nazaran bir cesaretle kucağımda duran henüz ne yapacağıma karar vermediğim beyaz frezyayı Mir’e uzattım. Anında kafasını çevirip uzattığım çiçeğe bakarken bir yandan da anlam veremeyen bakışlarını bana yöneltti. O büyük elini uzatıp çiçeği aldığı anda ellerimi oynattım.

-Neden böyle hüznlendiğini bilmiyorum. Belli ki geçmişinde acı verici şeyler yaşamış olmalısın. Ama her ne yaşamışsak yaşayalım zaman olabildiğince güçlü akmaya devam ediyor o yüzden önüne bakmaya devam et. Çünkü her zaman herkesten saklanamayız.

Meraklı bir şekilde kahverengi gözlerini üzerimde gezdirirken anıma çarpan bütün engeller kırılırcasına zihnimde bu gözleri tanıdığımı hatırladım tam on dört yıl önce. Zaman bir pusulaydı aslında. Neler yapabileceğimizi gösteren. Zaman bir kaderdi aslında hayatın vazgeçilmezi olan. Ve şimdi hatırladım hepsini. Zihnimde kaybolup derinliklere gömülen o anımı. Küçüklüğümde minik de olsa bana umut olan o anımı. Mavi suların kaybolan derinliklerine kaybettiğim o umutsuz çocukluğumu. Ben küçükken Mir adında umutsuzca ağlayan bir çocuğa tam bu parkta umudu temsil eden elimdeki beyaz frezyalardan bir tane vermiştim. Ama aslında ben

o çocuğun gözlerine bakarak çiçek verdiğimde tek düşündüğüm duyamamamın gelecekte bana engel olmamasıydı. Küçükken tam bu parkta tanıştığım o kahverengi gözlere bakarken şimdi o engeli yeniden aşmaya çalışmaya razıydım. Hayatım her zaman böyle geçecek olsa bile ben o zaman onunla arkadaş olmak istemiştim. O zamanlar ağlayarak salıncakta oturan o küçük çocuğun dertlerini dinleyerek ona yardım edemezdim. Bunu bildiğimden daha basit bir yol denemeye karar vermiştim. Annem her zaman bir çiçeğin bir insanı gülümsetebileceğini ve iyileştirebileceğini söylerdi. Ben de bu nedenle o zamanlar tanıştığım çocuğa her zaman umut edebilmesi için umudu temsil eden beyaz frezya vermiştim. Fakat daha sonra annemin çiçekçi dükkanına baktığımda dışarıda beni beklediğini ve derhâl gitmem gerektiğini anladığımda ona haber vermeden sessiz ve seri adımlarla parktan ayrılmıştım. Zihnime gelen anıyla tekrardan Mir'e baktığımda az önce elimden aldığı beyaz frezyaya bakarak güldüğünü gördüm. Gülmesi bitince başını kaldırıp bana baktı ve ellerini oynatma gereksinimi duymadan dudaklarını yavaşça oynattı.

– Gerçekten hiç değişmemişsin Ahenk.

OYUNCAK KALPLER

Nehir EKŞİ

Gece işliyordu. Tıkır tıkır değildi belki ama yine de sakindi. Sokak lambaları yanıyor, kar yorulmadan yağmaya devam ediyor ve rüzgâr insanları peşinden sürüklüyordu. Bir uğultu vardı. Duyulmak için çırpınan, ipi kopuk bir uğultu. Sokağın başından başlıyor ve son taşına gelinceye kadar hükmediyordu.

Sonra bu savruk uğultunun arasında başka bir ses kendini belli etti. Ritmik şeklide beyazlaşmış taşlı yolda ilerledi. Adım sesleri...

Kırılmışlar üstelik.

Yaşlı bir adam, saniyeler boyunca sokağı bu yavaş adım seslerinin esareti altına aldı. Yüzeyi buz tutmuş kayın ağacından, üzerinde donmak üzere olan serçeye kadar hem de. İlerledi, ilerledi, ilerledi... Bir süre sonra tek tük ışıkları yanan dükkanlardan birinin önünde durdu.

Sokak, yeniden ışığa benzeyen sesle baş başa kaldığında kafasını kaldırdı. Yüzüne düşen kar tanelerinin arasından “OYUNCAK-ÇİP” yazan tabelaya zorlukla baktı. Önündeki kulpu kavrayarak kendine çektiğinde kapıya asılı rüzgâr çanının sesi geceye yayıldı.

Kapının ardında elinde bir tahta parçası ve gözünde yer yer rengini kaybetmiş, yuvarlak, kemik gözlüğüyle bir adam vardı. Kahve to-

humu gibi kahverengi saçlara, kaşlara ve gözlere sahipti. Orta yaşlı ama dinçti. İşine odaklanmış elindeki ahşabı oyuyordu.

Loş ışığın altında can çekişen parmakları duyduğu sesle durdu. Kafasını kaldırarak saatin en tekinsiz olduğu bu zamanda kimin geldiğine baktı. Daha önce rast gelmediği bir yüzle karşılaştığında doğrudan elindeki işi bıraktı. Meraklı bakışlarını oldukça yaşlı olduğunu düşündüğü adamda gezdirirken “Buyurun?” dedi.

Yaşlı adam, bu fırsatı bekliyormuş gibi sırtında kardan ve ıslaklıktan ağırlaşmış kürküyle ağır ağır içeri süzüldü. Küçücük sobanın yaydığı büyük sıcaklığa alışmak için çabalarken “Kolay gelsin.” diye karşılık verdi.

– Sizden bir isteğim olacaktı.

Oyuncakçı, ilk başta yaşlı adamın ısınmak için ricada bulunacağını sandı fakat adamın omzundaki kürke, içindeki gömleğe, altındaki pantolona baktığında ve onların ne kadar edeceğini düşündüğünde bu fikrinden vazgeçti. Bu adamın üstündekiler, onun neredeyse üç aylık geliri ederdi. Oyuncakçı ister istemez daha da meraklandı.

– “Elimden ne gelirse...” dedi tereddüt dolu sesiyle.

Yanıt olarak sıcak bir gülümsemeyle karşılaştı. Bir iki adım daha atarak öne gelen adam, tezgahın yamacında durdu. Ahşap masanın üzerinde duran tahta parçalarına baktı. Renk renk boyanmış küçük kuş figürlerini, geniş yeveli aslanları, sivri dişli kurtları ve uzun boylu kuğuları özenle inceledi. Hepsini geçip az önce oyuncakçının bıraktığı ceylan formunu eline aldı. Yarım kalmış kısımlar umursamayarak ceylanın gözlerine odaklandığı esnada “Bana bir oyuncak yapmanı istiyorum.” dedi.

Oyuncakçının kaşları kalktı. Elindeki hayvan figürüne kapılmış gözler, kendisine dönerken sessizce beklemeye devam etti. Çok geçmeden yaşlı adam pürüzlü ve kalın sesiyle yeniden konuşmaya başladı.

– Bana öyle bir oyuncak yap ki benimle değil bir yıl, bin yıl yaşayabilecek kadar güçlü olsun.

Oyuncakçı, dudaklarını aralayıp yaşlı adama bir şeyler söylemek istedi. Bunun için gerçekten çabaladı ama o düğüm olmuş dilini açana kadar karşısındaki adam sözlerine yenisini ekledi.

– Bana öyle bir oyuncak yap ki bir çift gözü, bir bedeni ve bir kalbi olsun. Gördüklerinin netliği hiç kaybolmasın, bedeni zarar görmesin ve kalbi... Kalbi gerçekliğini ne olursa olsun yitirmesin.

Genç adamın aklına söyleyecek birkaç kelime gelse de duydukları karşısında onları geri yuttu. Büyümüş gözler ve aralık dudaklarıyla alışılmadık bir saatte, alışılmadık isteklerle karşısındaki müşteriye bakarken adamın dudaklarından bir cümle daha döküldü.

– Yapabilir misin?

Oyuncak ustasının bedeni, bu soru karşısında büyük bir telaşın içinde kaldı. Ne dediğini düşünemeyecek kadar kısa bir süre içinde cevap vermeye çalıştığında kendini “Bi...Bilmem.” diye kekelerken buldu. Sonra ne yaptığını fark ederek aceleyle ekledi.

– Bilirim yani denerim.

Yaşlı adam gülümsedi. Yeni ısınmaya başlayan ellerini kürkünün cebine soktuğunda geri geri yürümeye başladı. Oyuncakçının soru sormasına fırsat vermeden “Üç gün.” dedi.

– Tam üç gün sonra geri geleceğim. Ben gelene kadar yetmiş iki saatin var. Dünyanın görüp göreceği en kıymetli oyuncakçı yapabilmem için yetmiş iki saat...

Gelmesi gibi gitmesi de beklenmedik olan adam, dükkândan ayrıldığında oyuncakçı arkasından bakmak dışında bir şey yapamadı. Oysa aklında sormayı düşündüğü birçok soru vardı. Neden böyle bir oyuncakçıya ihtiyaç duyduğu gibi. “Neyse” diye geçirdi içinden.

Sonra aklında kocaman rakamlar, kırmızı ışıklar ile yetmiş iki sayısı belirirdi ve bu telaşa kapılması için yeterli oldu.

Eline önce bir parça kâğıt ve bir kalem aldı. Çizgiler, durup düşünmesine fırsat vermeden kâğıtta kendine yer açarken bir süre başını kaldırmadan karalamaya devam etti. Ortaya bir şeyler çıkmaya başladığında kafasını geriye atarak ne çizdiğine baktı. Oyunağın belirginleşmiş ana hatları onu memnun etti. Sonra, birkaç saniye sessizliğe gömüldü. Bir oyunağın bedeni nasıl zarar görmezdi?

Yeteri sertlikte bir maddeden yapıldığında.

Zihni ona gerekli cevabı verdiğinde elindeki kâğıdı bırakmadan arka tarafta kalan atölyesine koştu. Aylar önce köşeye dizdiği çelik külçelerini tek tek inceledi. Gözüne en güzel gelenleri aldı ve masanın üstüne koydu. Demir ocağını yakarken önce nereden başlayacağını belirledi ve bir plan yaptı.

Çeliği eritti, eğdi, büktü, şekillendirdi. Belirli bir kalıba sokmaya başladığında ince detaylara geçti. Gözleriyle kalbini boş bırakarak kollarını, bacaklarını, kulaklarını, dudaklarını, burnunu, her uzvunu belli bir kalıba soktu ve bunların her biri için saatlerini harcadı. Kulak kıvrımından, ellerindeki çizgilere kadar hepsini çarpıcı bir gerçeklikle işledi.

Gün doğarken alnındaki, omzundaki terle ve ezilmiş elleriyle geri çekildi. Karşısında bir gecesini verdiği küçük çelik oyunağa baktı. Bir gece için değer miydi?

Kesinlikle.

İçe göçmüş iki küçük ve bir büyük deliğe karamsarlıkla baktı. Önce gözlerini yapmam gerek, diye düşündü. Tezgâhın karşısındaki ufak kanepeye oturdu ve uzun uzun boş gözlere baktı. O kadar uzun baktı ki bir süre sonra fark etmeden derin bir uykuya daldı.

Kar bütün gün onu uyandırmak ister gibi gürültüyle yağdı. Gök, yerle kavga etti; ağaçlar soğuktan ağladı ama oyuncakçı uyanmadı. Saatler geçti, saniyeler birbiriyle oyuna daldı fakat oyuncakçı ancak güneş batarken gözlerini aralayabildi.

İlk önce sadece iki dakika daldığını ve güneşin doğmak için çabaladığını sandı fakat birkaç saniye sonra yanıldığını anladı. Ağrıyan bedeniyse doğrudu ve ilk baktığı yer masadaki oyuncak oldu.

Yeniden düşünmeye başladığında zihninin daha açık olduğunu ve yorgunluğunun azaldığını hissederek ayaklandı. Bu sefer yeterli boyutta iki cam parçası aldı, onları eriterek ölçülere uygun bir şekilde ovalleştirdi ve soğuttu. Ovallerin tam ortasına bir göz bebeği çevresi, onun üzerine de göz çevresini çizdi. Bu iki çemberin arasına belli belirsiz irisler ekledi. Geri kalan kısmını tamamen berrak bıraktı ve gözleri olması gereken yere sabitledi. Yaptığından memnun karşısındaki oyuncuğa bakarken tek eksik vardı.

Bir kalp.

Oyuncağı, bu konuda endişelenmedi. Daha gecenin bitmesine birkaç saat, oyuncak için de bir gece iki gündüzü vardı. Buraya kadarını bir günde yaptıysam bir kalbi, bir gece iki gündüzde rahatça yaparım, diye hesapladı. Fakat evdeki hesap, çarşıya uymadı ve işi tahmin ettiği gibi gitmedi.

Oyuncağı önündeki ilk saatleri daha dinç çalışacağını düşünerek dinlenmek için harcadı. Bu işe de yaradı. Uyandığında hiç olmadığı kadar enerji doluydu ve hâlâ zamanı vardı. Düşünmeye başladı. Düşündü, düşündü, düşündü ama bir sonuç bulamadı. Bir kalp ne zaman gerçekliğini kaybetmezdi ki?

Önce kalbi de camdan yapmaya kalktı ama çok kırmaya çalışanın olacağını düşünerek vazgeçti. Sonra daha güçlü bir şeyden yapmayı isteyerek demire yöneldi fakat bu fikrini de değiştirmesi uzun sürmedi.

Eğer demirden yapsaydı sonu pas olurdu.

Tahta, plastik, bakır ya da başka madenler. Hepsini tek tek aklından geçirdi ama hiçbirini istediğini ona vermedi.

Oyuncakçının bir günü ne yapacağını bulmaya çalışarak gitti ve kaybettiği vakit onu telaşa sürükledi. Atölyesindeki tezgâhların etrafında dolaşüyor, bir ileri bir geri hareket ediyor, bazen duruyor saçlarını karıştırıyor, gömleğini çekiştiriyor ve yeniden hareket ediyordu.

“Kum olsun.” diye mırıldandı, bir an.

‘Her tanesi bir can olur.’

Oyuncağa baktı. Onu zihnin köşelerinde koşturdu, yüzdürdü, oynattı, ona dağları aştırdı ama sonra vazgeçti.

Kum olursa ufalanır, diye düşündü.

Oyuncakçı sıkıntıyla iç çekti ve saatlerdir yüzüne yapışmış olan gözlüğünü çıkartıp masaya koydu. Bir müddet de böyle düşündü.

Cam, kırılır.

Demir, paslanır.

Çelik, acıtır.

Kum, ufalanırdı...ama en önemlisi bunların hiçbirinden gerçekliği içinde barındıran bir kalp çıkmazdı.

Saate baktıkça bir kısıka yakalandığını hissetti. Birbirine yaklaşan akrep ve yelkovanın arasında kaldığını ve başaramayacağını sandı. Ruhunu bir pes ediş sarmaladı ve bunu dumanla içine yayılan bir üzüntü takip etti. Bu duman damarlarının içine nüksederek bir deniz yarattı ve ne var ne yoksa büyük bir açlıkla yuttu.

Yuttuğu yerde mavi bir çiçek belirdi.

Oyuncakçının yüzü en umutsuz zamanda aydınlandı. Eli kolu birbirine girdi. Zihni saniyeler içinde şaha kalktı ve bunu yalnızca başarabilme ihtimali yaptı. Orta yaşlardaki adam, yeniden saate baktı. Bu sefer daha cesur “Başarabilirim.” diye mırıldandı.

Eline malzemelerini aldı ve bir kez daha işçiliğini konuşturmaya başladı. Fırının önüne geçti, elindeki camı uzattı ve istediği kıvama gelinceye kadar geri çekilmedi. Alnında ve omuzlarında ince bir ter tabakası oluşsa, yanakları ısıdan dolayı kızarsa da devam etti.

Camı aldı, şekillendirdi ve onu içi boş bir kalp formuna soktu. En üst kısmında küçük bir açıklık bıraktı. Sonra o açıklıktan kalbin içi dolana kadar su döktü. Üstüne de biraz mavi boya ekledi.

Su şeffaf, mavi bir renk tonuna büründüğünde kalbin üstündeki açıklığı tıkaçla kapattı. Oyuncakçı, oyuncakın göğsündeki boşluğa kalbi yerleştirdiğinde son birkaç saatin aksine sırtını dikleştirebildi. Günlerdir, durmadan soluduğu havayı bilinçli bir şekilde ciğerlerine doldurduğunda “En azından denedim.” diye düşündü. Yaşlı adam kabul etse de etmese de ona verdiği sözü tutmuş ve elinden geldiğince istediğini yapmak için çabalamıştı. Şimdi ona düşen tek şey beklemektir. Bekledi de.

Dakikalar, belki saatler önce kısıpca benzettiği akrep ve yelkovan göz ucuyla baktı. Bu sefer art arda dizilmiş vagon gibiydiler. Yelkovan kaç kere akrebi geçti sayamasa da bu oyuncakçıya oldukça yavaş geldi fakat sonunda ikisinin de aynı durağa denk geldiği bir zamanda kapı çanının sesi duyuldu.

Günler önce gördüğü yaşlı adam içeri girdi. Elinde şemsiyesiyle ahşap masaya ilerledi ve gözlerini etrafta gezdirmeye başladı. Oyuncakçı onu aradığını anlayarak arkadaki atölyesinden çıktı ve üstü karlarla kaplı adamın karşısında durdu.

– “Hoş geldin.” dedi, biraz pürüzlü biraz da heyecanlı sesiyle. Kalın kürkü omuzlarından ayaklarına kadar salınan adamdan da aynı şekilde karşılık aldı.

– Hoş buldum.

Oyuncakçı dükkanına bir süre cılız bir sessizlik hâkim oldu. İkisi de ne diyeceğini bilemedi ve kararsız bir sessizlikle bekledi. İlk adımı ise koyu ve boğuk sesiyle konuşmaya başlayan yaşlı adam attı.

– Sana dediğimi ve bana dediğini yaptın mı?

Oyuncakçının bütün bedeni gerildi. Cevabı biliyor olmasına rağmen tereddüt etti ama yine de çekinmedi.

– Dediğimi yaptım ve denedim ama dediğinizi yapıp yapmadığımı ancak siz anlayabilirsiniz.

– Bana oyuncakçı getir.

Oyuncakçı daha fazla konuşmadan arkasını döndü ve yaşlı adamın isteğini yerine getirmek için hareketlendi. Yalnızca birkaç saniye içinde elinde oyuncakla geri dönerken onu, önünde durdukları masaya bıraktı ve gözlerini karşısındaki adamın yüzüne çevirdi. Vereceği tepkiyi merak ederek dikkatlice izledi fakat bir sonuç alamadı. Aradan saniyeler hatta dakikalar geçti. Yaşlı adam yine de herhangi bir harekette bulunmadı. Gözlerini oyuncakçıya dikerek yalnızca izledi ya da bekledi.

İp yumağı gibi uçları kayıp dakikaların içinde hayal kırıklığı oyuncakçının yakasına yapıştı. Fakat tam da bu esnada yaşlı adam sessizliğini bozarak konuşmaya başladı.

– “Kalbi...” dedi.

– Kalbi neyi temsil ediyor?

Oyuncakçı bu sefer tereddüt etmeden cevap verdi. Camın yalnızca sembolik olduğunu anlaması onu yeterince cesaretlendirmişti.

– Deniz.

Karşılık alamadı. Yaşlı adam yeniden karşısındaki oyuncuğa kilitlendiğinde oyuncakçı bu sefer onu beklemeden anlatmaya başladı.

– “Çelik, oyuncuğun alacağı darbelere uzun süre dayanır; cam, gözlerinin iyi görmesi için ona en iyi imkânı sağlar.” diye açıkladı ve devam etmek için kendine birkaç saniye izin verdi. Ardından ekledi.

– Kalbe girense önce kaybolur, sonra yüzmeyi öğrenen kurtulur, öğrenemeyen boğulur. Böylece gerçekliğini hiçbir zaman kaybetmez.

Yaşlı adam, oyuncakçıyı sözünü kesmeden dikkatlice dinledi. Duyduğu her kelimedede gözlerinde bir ışık vuku buldu. Ona nazaran genç kalan adama, kalabalık methiyeler ya da içi boş övgüler sunmadı. Başını eğdi ve yüzünde memnuniyetin kırışıklıklarıyla dudaklarının arasından yalnızca iki kelime döküldü.

– Teşekkür ederim.

KAÇKIN

Nesibe ŞAHİNOĞLU

İnsan hep yabancı olduğu hayallerde yer edinmeye çalışır. En çalınmak istemeyen, bozuk notanın tuşuna ısrarla basar hep, tam da bu noktada azılı düşmanı -ancak daimi dostu- yalnızlık harekete geçer. Yıkıcı bir darbeyle savurur onu. Kızarmış yüzüyle çocukluğu masumca başını sallar.

“Ben bir şey yapmadım ki ilk o başlattı!” der kendince.

“Hayır, o başlattı.Yalancı! Beklemedin beni.” diye çıkışır Hayat.

“Sabretmek ve affetmek erdemdir.” der çatık kaşlı, buruşuk bilge kadın bastonunu sallayarak.

Ancak ilk Hayat başlattıysa, zaman da onun en âlâ yancısı ise sabır göstermek ne mümkündür? Hem sabır denilen şey nedir? Dillere pelesenk bir sessizlik mi?

***

Cemil, işittiği sesler ve yüzünü ıslatan su damlalarıyla gözlerini açtı. Islanan gözlüğünün camlarını üzerindeki gömleğe sildi ancak kumaşı uygun olmadığından kurulayamadı. Gözlüğünün kanatlarını indirdi, toprak kahvesi kumaş pantolonunun cebine ilişti. Yaslandığı yerden kalkmaya zahmet etmeden göğşe baktı. Bulutlar

siyaha yaklaşımadan ama griyi de selamlamadan tam arası bir renge boyanmıştı. Hava hafiften nazlanmış, ufak damlaları hızını artırarak bulutların sitemine tepki gösteriyordu. Ellerini iki yanından çimenlere koydu, hafif nemli yeşilliklerin hissiyle dayandığı ağaçtan sırtını çekerek ayaklandı. Yanına bıraktığı siyah serçe işlemeli defteriyle mavi kalemini aldı. Kareli, 1980'li yıllardan şiir kitapları okunamamış bir şair havası veren ceketinin iç cebine koydu. Yerdeki ince dal parçasını ağacın kovuğuna yerleştirdi. Toparlanıp hızla parktan çıktı, evinin olduğu sokağa ilerledi. Aceleci hareketlerine yağmuru bahane etmişti. Elbette zaman değerliydi ancak insanoğlu bunu öyle tezat kullanıyordu ki en gereksiz anlarda acele eder hemen yaşaması gereken anları ise ertelerdi. Bir endişesi vardır sürekli ama o bilindik dertlerden değildir bu. Neye endişe duyduğunu bilmez, sadece kendine bir yol arar. Çıkışı bulmak ister ama ne çıkışı? Bazen kuytuları izler, bir yol bulur. Gitse mi kalsa mı? İkişim, gitse nereye kadar gideceğinin kalsa da neye yarayacağını farkındalığını izlettirir. Kararsızlık ikiz başını gösterdiğinde insan muamma endişesine geri döner. Monoton bir telaş eşliğindeki müstakil evinde inşa edilen beşer duygular ve üst komşunun takırtılarıyla yalnız bırakılır.

Cemil kiremit rengi binaya geldiğinde cebinden anahtarlarını çıkartıp kapıyı açtı. Merdivenleri çıktı ve kendi kapısının önüne geldiğinde kapı koluna sıkıştırılmış bir gazeteye rastladı. Kolunun altına aldı ve kilidi açtı. İçeriye girdiğinde anahtarıyla gazeteyi beyaz komidinin üzerine bıraktı. Kafasını kaldırıp aynaya baktığında yorgun yüzünü ve baştan aşağı ıslanmış üstünü inceledi. Bir paniktir koşturdu odasına. Yağ yeşili bir gömlekle siyah bir pantolon giydi. Komodinin yanında yere bıraktığı ıslak ceketini alıp cebinden defter ve kalemini çıkardı. Pantolonunun cebinden gözlüğünü buldu. Kirlileri attı, salondaki eski, kenarları yıpranıp sökülmüş koltuğa oturdu. Defterinin sayfalarını araladı. Bazı sayfaları ıslanmış, mavi mürekkep sayfaları renklendirerek şiirlerini dağıtmıştı. Hatıralar silik bir kaç mısradan ibaretken gözleri buğulanmış, boynu küçük

bir çocuk gibi çaresizce bükülmüştü. Uzun zamandır biriktirdiği şiirlerini şehrin ünlü edebiyat dergisine göndermeye hazırlanırken şimdi tüm çabası suyla sürüklenip gitmişti. Tabii başarılı bir şair olma hayalleri de. Can sıkıntısıyla gözlerini etrafında gezdirdi. Bir süre boş boş oturup bekledikten sonra gazeteyi hatırladı. Umutsuzluğunu biraz olsun dağıtmak için tedbirli bir boşvermişlikle gazeteyi aldı, dikkatsizce inceledi. Sayfaları karıştırdı, karikatür köşesinde duraklayıp okudu fakat bunlar da onu güldürmedi. Gazetenin son sayfasında büyük bir başlık gördü.

“ŞİMDİ ŞİİR, ŞAİRİNİ SEÇİYOR.”

Şiir kelimesini görür görmez gözleri yenilenmiş umutla tekrar parladı. Odada volta atarken yazının devamını sesli okumaya başladı.

“Edebiyat dünyasına yeni kalemler kazandırmak isteyen dergi; bu yıl ilk kez dev bir şiir yarışması düzenleyecek. Yarışmanın ilginç yanı ise eleyici ve zorlayıcı bir parkur niteliğinde olması. Yarışma iki kısımdan oluşuyor: mülakat ve final. Yarışma, Türk edebiyatının yaşayan büyük isimlerinden şair jürileriyle de oldukça iddialı. Yarışmaya başvurmak isteyenler 14-18 Nisan tarihlerinde 10.00-15.00 saatleri arasında Büyük Matbaa Toplantı Salonu’nda bulunarak kısa bir mülakatla yarışmaya başvurmuş olacak. Mülakatı geçenler yarışmanın ikinci kısmına geçerek şiirlerini sunacaklar. Şimdiden şairlerimize başarılar dileriz. Yarışma detayları için ilanda verilen e-posta adresine yazabilirsiniz.”

-EDEBİ HABER-

Bir heyecan sarıldı yakasına. Gerçi her yenilikte neşelenirdi. Ancak bu sefer kaybettiği şansı ona arkasını dönmemiş hatta kollarını açmış onu bekliyordu. Odasına ilerledi, bir yandan gazeteyi hâlâ sıkı sıkıya elinde tutuyordu. Avuçlarından sızan toz olmuş umutları elleriyle birleştirmeye çalışan bir şairin yüreğiymiş aslında parmaklarının arasındaki gazete. Dolabının yanındaki deri çantasına düz saman kâğıdı defteriyle kurşun kalemını attı. Ciddi bir yolculuğa

hazırlık yapıyor gibi yüzünü germiş, kaşlarını kaldırmış çantasını toparlıyordu. Çantayı rahatsız demir sandalyenin kenarına taktı. Komodine gidip büyük paltosunu aldı ve sandalyeye bıraktı. Akşam saatleri gelmiş, dışarıdaki yağmur kesilmiş yerini keskin ayaza bırakmıştı. Cemil heyecanını biraz da bastırmış, konserve barbunyası ve sallama çayıyla film izliyordu. Çayından bir yudum alıp söylendi:

– Şair dediğin demlenmiş çay içer ama gel, gör sallama. Sallama şaire mi çıkıcak adımız şimdi? Eh be Cemil üşenmenin sırası mıydı?

Yemeği bitirdiğinde saat gece vakitlerine yaklaşmış, göz kapaklarıyla ağzı anlaşılmış gibi biri açılırken diğeri kapanıyordu. Esnemeye dayanamayıp kalktı, masayı topladı ve yatağına uzandı.

Gün ağarırken gökyüzü buz mavisi bir renge bürünmüş, kuşlar cıvıdamaya Kasap Hasan'ın kedisi Mirket ise naralı miyavlarıyla yiyemediği ciğerin isyanını sürdürmeye başlamıştı. Yataktan ilk defa istekli kalktı. Odasını topladı, beyaz bir gömlek, kahverengi pantolonu ve büyük paltosunu giydi. Ayaklarını sürüyerek evde gezindi, hazırladığı çantasını alıp kaldırımlara döküldü. Önce Mirket'i sevdi, biraz tırmalandı. Mahallenin küçük esnafına selamlar uçuşturarak kitabevine girdi. Girişte sarıya çalan ahşap masa ve sandalyeler bulunuyordu. Üst kata çıkan ahşap basamaklara çıktığında hafiften gıcırdayan bir merdivenin olduğu duvar kocaman bir kitaplıkla kaplıydı. Cemil hep buraya gelir, şiiir ya da yazılarından bazılarını burada yazarken dinlenir bazen de sadece kitap okurdu.

– Merhaba, Cemil kardeşim nasılsın?

Serkan abinin selamıyla Cemil ona doğru dönmüştü.

– İyiyim abi, sen nasılsın, işler nasıl?

– Güzel, işler de yolunda şükür. Senin yazarlık nasıl gidiyor var mı yeni bir şeyler?

Sabırsızca konuşmaya başladı. Mutluluğunu paylaşmazsa içinden damla damla çalınacağı korkusuyla hızlı hızlı konuştu.

– Var abi yani olacak umarım. Şu Şehir dergisini bilirsin o bir yarışma düzenlemiş üstelik tek bir şiir istiyorlar. Zor ama inanıyorum bu sefer olacak açacağım yolumu.

Serkan abi gülümseyerek,

– “Hadi bakalım, şiirle ilgili şurada çok değerli kitaplar var gitmeden onlara da bir göz gezdir.” dedi ve omzunu sıvazlayıp yanından ayrıldı.

Cemil boş bir masa bulup yerleşmeye başladı. Paltosunu çıkardı, çantasını açtı, içindeki defter kalem ve gazeteyi aldı. Masaya düzenleyip koyduktan sonra onu da sandalyeye astı. Cemil hissettiği huzurla gülümsedi. Garip bir mazisi vardı Serkan’ın. Eski zamanlardan beri yıllar boyunca Rusya’da mühendislik yapmış ancak ani bir kararla Türkiye’ye dönmüş. Bu kafeyi açmış, başlarda tadilat, boyama onarım derken uğraşmış. İçini kitaplarla donatmış, kulakları şenlendirmek, ruhu dinlendirmek için de içeri bir müzik çalar koymuş -genelde opera ya da nostaljik parçalar çalar- öyle böyle işletmeyi bugüne getirmiş. Cemil onunla ilk tanıştığında merakına yenilip sormuştu:

– Abi neden döndün peki? Sonuçta güzel işin, iyi de bir maaşın varmış. Böyle bir riske değer miydi?

Serkan abi oturduğu yerde içli bir nefes verip cevapladı.

-Aitlik, her insan bir yere aittir. Kimileri çoktan bulmuştur orayı hatta yerleşmiştir de kimileri ise arayış içerisinde. Tabii aradıklarını bulduklarında bunun farkına varırlar mı, bilinmez. Ben buraya aitim Cemil. Oralar da güzel ama bir dram şiirini, bir komedi kitabına koyamazsın ki. Hem sevemedim ben soğuk havayı.

– “Ankara da soğuk.” diye bilmiş bilmiş söylendi Cemil.

– “İnsana kendi canının dikenini batmaz ama elden gelen yaralar. Kısacası ben buranın adamıyım, mal mülk onların olsun, ben çayıyla, kitabımla mutluyum.” demişti.

Öğle saatlerine kadar notlar aldı, kalorifer peteğinden ayrılmayan kediyi izledi. Birkaç dize karalayıp oradan ayrıldı.

Sokaklarda dolaşırken antika dükkanına rastladı ve içeri girdi. Eskiler, nostalji onu hep daimi huzura sürüklerdi. Mesela bir plaktan müzik dinlediğinde kendisini ılık rüzgârlı bir yaz akşamı sahilde şiir yazar gibi hissedirdi. Oysa hiç deniz görmemişti. Yeşilçam fotoğrafları, fırınında patateslerin piştiği, üstüne mandalina kabukları yerleştirilmiş sobanın yanında karlı bir kış gecesi, annesinin dizinde yattığını anımsatırdı. Radyolar dikkatini çok çekerd, anneanne-si “arkası yarın” programlarını asma yapraklarının kuşattığı çardağında bu makineden takip ederdi. Cemil defterini çıkardı geçmişle şimdikiyi harmanlayıp notlar aldı ve dışarı çıkıp yoluna devam etti. Aldığı notlardan bir şey çıkmayacağını düşünüyordu. Anlık karamsarlığı tüm ümidini yitirmeye hazırlanmış ellerini ovuşturuyordu. Şiirim yarışmaya yetişmeyecek diye üzüntü ve tedirginlikle söyleyerek ilerledi. Karmaşıklık bazen insanın ruhunu ele geçirir. Kurtulamazsınız çoğu zaman ondan çünkü belirsizdir. Ne sizden ne istediğini ne de derdinin kimle olduğunu anlatmaz. Ana elemanları verilmeden çözülmesi beklenen bir fizik sorusu gibi bıktırır. Bunalımdan bunalıma koşturur da yaşadığını hissedemezsin. Tek bir kurtuluşu vardır. O da bir gün bir şeyin kilitli kilerdeki tamirat kutusuna sıkışmış ve paslanmış umuduna ufacık dokunmasıdır.

Gelen kuş sesleri ve çocuk kahkahalarıyla parka baktı. Çimenler kuru gözüküyordu hava da güneşliydi. Biraz dinlenmek için bir ağacın dibine oturup ağaca yaslanarak gözlerini kapattı.

– “Şşşt evladım uyansana!” kolunun dürtülmesiyle gözlerini açtı. Karşısında gördüğü gözlüklü, beyaz bıyıklı kel denilebilecek kadar az saç ile bir ihtiyar duruyordu.

– Burada uyumuş kalmışsın, ben de olmasam akşam çökünce sinek böcek yiyecek seni.

Cemil panikle etrafına bakındı, çantasını kucaklayıp ayağa kalktı.

– “Sağ ol amca, ben gideyim.” deyip yürüdüğü sırada yayla gibi bir yerde olduğunun farkına varıp onu gülümseyerek izleyen yaşlı adamın yanına geldi.

– Neresi burası?

– Sen nerede olduğunu bilmiyor musun çocuk? Ne diye geldin yattın burada madem öyle?

Kafası karışmış, yüzü buruşmuştu ki ihtiyar bir kahkaha patlattı.

– Acıkmışsındır, gel bakalım benimle. Hanım bir şeyler hazırlamıştı.

Tanımadığı ihtiyarın peşinden giderken taşra binalarına benzeyen eski evin bahçesine girdiler. Yaşlı teyze, Cemil’i sıcak bir gülümsemeyle karşıladıktan sonra sofraya bir tabak daha koymuş ve yemeğe çağırmıştı. Cemil çorbasını kaşıklarken bir yandan odayı inceliyordu. Gri tüplü televizyonda Türk sanat müziği açıktı. Duvarda baskılı ceylanlı bir halı asılıydı. Hâlâ kim olduğunu bilmediği yabancıları seyretti. Mavi kareli gömleği ve krem rengi pantolonuyla ihtiyarın tam bir emekli olduğunu anladı. Teyze al al yanakları, beyaz örtüsü, örme mor yeleği ve laleli elbisesiyle şefkatini hissettiriyordu. Yemek bitmiş, çay içilirken ihtiyar gözlerini dikmiş Cemil’in çantasını inceliyordu.

– Öğretmen misin sen?

– Yok şiir, öykü yazıyorum ben.

– “Ha şu kitapçılardan sın sen de.” demiş anladığını bildirir gibi kafa sallamıştı.

– Daha nasip olmadı ama var öyle bir hayalim. Yarışmaya hazırlanıyorum şimdi.

– Askerde hanıma az şiir yazmadım, e tabi gençlik şeyleriydi onlar. Benim torun var, o da böyle şeyler yapıyor ama müziklisinden. Soluksuz hızlı hızlı bir şeyler der durur. Sanat yapıyormuş kerata. Rap Rap işler işte.

– Aman Mehmet bi nefeslen de çocuk konuşsun biraz da.

– Ne yaptım ben şimdi?

Cemil'in kulaklarına tatlı bir melodi sızdı. Yutkunulmuş anıları mı canlandı? Huzurlu aile kahvaltıları, sıcak ekmek alıp geleyim diye koştururken ucundan kopardığı için gülüşmeler. Kendi filminin önemli sahnelerini yaşıyordu. Kaçtığı, dünya telaşıyla unuttuğu annesinin sıcak elleri, babasının verdiği harçlıklar doldurdu bu sefer heybesini. Yükü ağırlaştı, unutulmuşlar çığ gibi büyüüp kovalamaya başladı onu taşı yollarda. Arada düşüyor, yaralı dizleriyle tekrar kaçıyor. Çıkmaz bir sokağa girdi. Yanında yer edinmiş karamsarlık titreyerek dizlerinin üstüne çökmüş duvar kenarında otururken Hayat yakasını çekiştirip hesap soruyordu. Sabır tüm sakinliğiyle gözlüklerinin altından kısıkça olanları izliyor, Umut kollarını açmış gülümseyerek bekliyordu.

Cemil ter içerisinde nefes nefese gözlerini araladı hava kararmış, sokak lambaları ışığını üstüne yansıtıyordu. Hızla koşmaya başladı. Parktan çıktı, antikacı sokağına oradan kitabevinin önüne kadar.

– “Serkan Abi şu kitaplardan birkaçını alıyorum dört bilemedin beş güne getiririm. Haydi kolay gelsin.” diyerek cam kapıyı hızla kapatıp çıkmıştı.

Evinin önüne geldiğinde koşarak, bazen yalpalayıp takılarak düşe kalka evinin kapısına çıktı. Odasına geçip masasına oturdu. Kaleminin ucunu kalemtraşla özenle açtı, silgisini temizledi. Kağıtla-

rını dizdi, kitapları ayırdı. Gece boyu kaçtığı umutlarına tutunup kurşun kaleminin kokusuyla onardı mısralarını. Hayat her zaman sevgiye ve biraz umuda ihtiyaç duyan küçük bir çocukmuş. Sevgiyi görmedikçe öfkenlenmiş, saldırganlaşmış bir çocuk. Asabi ancak dikkatli. Sabır, Umut ile barıştığında tüm despotluğunu yitiren sakin bir bilge olmuş. Hayat, haylazlığını ve öfkesini yenmiş berrak bir nehir gibi akmış. İnsan, dışlanmadan söyleyelim ki tek gereken kendine biraz sarılmasıymış. Kendisini affedebilmesiymiş asıl olan. İnsan, hayatın zorluklarına sabredip umudunu korursa yaşar. Yoksa kemiklerin etrafına dolanmış et ve ip parçasından ibaret kalır.

Sabah matbaanın açılış saati gelip çattığında Cemil sokak satıcısından aldığı simidin son lokmasını da yutup ceketini düzelterek ilerledi. Kapıyı tıklatıp gelen sesle içeri girdi.

Odada rüyasında köy evinde gördüğü yaşlı adam şu an karşısında ütülü ve özenli bir takımla oturuyordu. Şaşkınlığını gizledi ve konuştu.

- Ben şiir yarışmasına gönderilecek şiir ve mülakat için gelmiştim.
- “Otur bakalım.” dedi ve deri koltuğu işaret etti. Cemil oturdu şiirini ve başvuru için yarışmacı tanıtım kağıdını uzattı.
- Niçin şiir, daha doğrusu burada öyküden de bahsetmişsin neden yazıyorsun?

Cemil duruşunu düzeltti, gülümsedi ve cevapladı.

- Şiir yazıyorum çünkü gerçekliği ancak böyle bozulmadan koruyabiliyorum. Kurmacanın en aza indiği, iyinin kötünün her şeyiyle sindiği yazıdır şiir. Öykü yazıyorum çünkü korumamız lazım dünyayı, yeni umutlar olmalı, hayal kurabilmeliyiz ki yaşayalım. Ben isterdim ki insanlar hayata uzaktan akraba merakı ile sarılsınlar, sorgulasınlar her zerreyi. Heyecanımın, ses tonumun kusuruna bakmayın ama yazıyorum çünkü geçmiş sadece böyle yaşatılabilir.

Gelecek yalnızca böyle kurulabilir ki şimdinin de tadı ancak böyle alınabilir. Mesela bir tanıdığım var mahallede, Nursena Abla. Yıllardır küçük atölyesinde resim yapar ama asla satmaz çok da yetenekli bir ressamdır. Fırçası kaç şiiri tuvale yansıttı, kaç müziği tuvalinde çaldı kim bilir. Her yıl sonu o yıla özel bir resim yapar. Sonra Zeki abi bak, hakkını yiyemem müzik dedin mi üstüne yoktur. Albüm çıkaracak o da. O ise yıl sonu tablolarına beste yapar. Ben de her birine birer şiir yazarım. Talha vardır bizim kaykaycı, o da gösterilere yardımcı olur. Sude, mahallenin neşesi, çocuklara eskileri anlatır, masallar dinlettirir. Âşık Ertuğrul vardır sonra, ellerinde çiçeklerle oradan oraya koşturur sevdiğine. Kasap Hasan hazırlar etleri, kuruyemişler Çorumlu Emin abiden gelir. Piknik, şenlik yâd ederiz geçen yılları. Yazmak bu sıcaklığı, samimiyeti hissettirir. Böyle geçmiş, geleceği, şimdiiyi birleştiririz işte. Neden anlattın diyeceksiniz biliyorum, garip gelebilir ancak ressamım ben boyalarım kurşun kalemim, tuvalim sarı saman kâğıdım, tablolarımsa yazıları. Her yazdığım farklı bir film gibi aydınlanır gözümde, bazen sokaktan insanlar perde perde oynar bu tiyatroyu caddelerde. Senaristim ben, kameram defter kaleminden ibaret, kitaplar yönetmen olurlar. Tiyatrocuyum ben, öykümün her bir bölümünü perde gibi dizer canlandırırım. Müzisyenim ben, her şiirimde başka bir nota duyarım uzaklardan. Bir piyanonun üstünde koşuşur dizelerim. Diyeceğim o ki ben yaşamak ve yaşatmak için yazarım.

– Tamam delikanlı. Ne olursa olsun yaz ve gülümse. Şiirini kurula göndereceğim. Başarılar.

Cemil göz bebeklerindeki parıltıyla ayaklandı, el sıkışıp matbaadan ayrıldı.

O gün yeni ışıklarla girdi evine. Gelmeyen baharın kokusu sindi her köşeye ve o gün bir şiir seçti Cemil'i. Sabrıyla aradığı şiir zarif bir serçe misali kanatlanıp cebine girdi.

ARAYIŞ'

Geceler hep güzel midir?
 Bin parça gözyaşıyla yıkanmışken,
 Cennet hep yakın mıdır?
 Bunca günaha bulanmışken,
 Bilmem nedendir bu kaygı,
 Kalemim köşe bucak seni ararken
 Eski bir gramafondan çalan şarkı,
 Hatıraları küflü kutusundan çıkartırken
 Özlemin çaresiz fısıltıları,
 Kağıdımı tembihlerken
 Suni bir rüyadır bu gördüğüm,
 Hasret yıldızlarına ithafen
 Taş binadan demli çay yudumladım,
 Sızlayan ümidi kucaklarırken
 Uzandığım araftan uyandım,
 Kendimin peşindeyken
 Neredesin ey şiir?
 Beni seçilmiş bekletirken.

Cemil kaçtıklarına yakalandı ve anladı ki insan en çok gerçeğe, unuttuklarını hatırlamaya muhtaçmış. Unutulmayanlar da var tabii. Çocukluğunuz, annenizin yaptığı sarmaları asla unutturmaz mesela. Bayram zamanları dedenin tatlı bir telaşla verdiği harçlıkları unutturmaz. Gençliğiniz, bazı duyguları unutturmaz size ve yenilerini ekler sepetinize. Lisede mektuplaştığı o kişiyi ya da arkadaşlarıyla muhabbet ederken dinlediği şarkıları unutturmaz. Yaşlılığa gelirsek o biraz hoyrattır. Annesinin melodilerini, babasının güçlü duruşunu unutturmaz. O yüzden yaşlılar biraz çocuk olur. Özlem-

leri sığır kırışıklıklarının arasına. Geçmiş korunmazsa silik dizeler gibi en ufak yağmurda kayar gider. Şimdi yaşanmazsa geçmişe dönüştüğünde acı bir burukluğu boğazınızda bırakır. Yutkunamadan su arayışıyla çırpınırsınız. Gelecek ise inşa edilerek oluşur. Ufak bir sarsıntıda toz yığını olmamak için sağlam bir temel ister. Uzun lafın kisası, geleceğin resmini çizebilmek için geçmişin kalemine ve şimdinin kâğıdına ihtiyaç vardır. Her arayış elbet bir sonuca ulaşır. Ve unutmayın ki her yaşam, yaşanmaya değerdir. Kim bilir belki aradıkça bir rüyaya ya da ağaç kovuğuna saklanmış bir parça umuda rastlarsınız.

HİLAL'DE KÖPÜKLÜ

Tulgar Batu ALAN

Hilal Mahallesi'ne yolu düşenler hatırlayacaktır Hilal Kahvesi'ni. Kahvenin sahibi ve çaycısı Erhan'ı da hatırlarlar belki. Erhan pek bir şey hatırlamazdı gerçi. Hangi günde olduğunu bile sık sık unuturdu. Kahvenin girişinin sağında kalan takvimdeki kocaman "1978" yazısının altındaki "Çarşamba"yı görmese hatırlamazdı. Gerçi umurunda mıydı? Her gün hatırı sayılır sayıda müşterinin kem-küm-patata ettiği, okey taşlarını şakkadanak fırlattığı, zırt pırt yere iskambil kartı düşürüp, yaşlarının hediyesi tutuk belleriyle eğilip alamayınca ikide bir çırağa "Bahattin!" diye bağırmasından geçilmeyen bu kasvetli ama garip bir sıcaklığı olan yerde hangi gündeymiş, ona neydi, kim ne yapsındı?

İşte, Erhan'ın umursamadığı çarşambaların birinde kahveye iki tanıdık girdi.

– Bahattin!

– He de usta.

– Yap oğlum Hasip'len İsmeyil abine köpüklü! Çay sevmezler onlar ha!

Bahattin köpüklüyü hazırlamaya başladı. Erhan da âdeti olmadığı hâlde işi gücü bırakıp bu iki tanıdığın masasına koştu. Önce büyük

İsmail'le sonra küçüğü Hasip'le hasret giderdi. Bu iki belediye çalışanı, Erhan'ın kendisinin bile bilmediği bir büyük dayıdan akrabası olurdu. Ama akrabalığı olduğunu bilirdi tabii de kimden olduğu onun için günler gibiydi, ona neydi, kim ne yapsındı. Bu iki kardeş, zamanında belediyeye girmişler, muhasebeydi yazmanlıktı derken az buçuk yükselmişler, sonrasında devlette memuriyeti olan kadınlarla evlenip çevrelerini de ayarlayıp belli başlı müdürlüklere kadar gelmişlerdi. Hatta İsmail'in bir dönem daha geçtikten sonra belediye başkanı adayı olma gibi bir planı da vardı. İkisi de eğitilmiş, hoşgörülü insanlar sayılırdı. Kimseye saygısızlıkları görülmemişti. İki kardeş aynı mizaca sahipti. Hatta bazen fazla aynılardı. Eşleri bile aynı gibiydi. Çocukları da. Belediyede aynı görevler, aynı maaşlar, aynı tanıdıklar... Etle tırnak gibiydiler. Tabii büyük İsmail biraz daha hoppaca, daha atılganken küçüğü Hasip, herhalde abisine saygısından olacak, daha bir oturaklıydı. Ama bir karar verceklerinde mümkünatı yok birbirlerine danışmadan vermezlerdi.

– Eh! Nasıldır iş güç? Valla özlettiniz kendinizi be İsmeyil'im. Tabii, tabii koskoca Ankara, kolay mı belediyesinin işini görmesi?

– Tabii ya. Bak Hasip'len onca işin arasında sana uğramasını eksik koymayız yine de Erhan. Bu kahvede bir hâlini hatrını sormadan etmeyiz. Amma bugün izinle hâl hatırdan ötesine geçecez, bir şey konuşmak icap etti zaar.

– Ana, hayırdır inşallah. Deyin bakalım.

– Hayır olacak inşallah. Ağam İsmail'in dediği gibi, bir iki kelâm edeceğiz. Amma...

Bahattin köpüklüleri masaya bıraktı. Önce İsmail, sonra Hasip; bıyıklarını sarıya boyayan yudumlarını aldı. Hasip devam etti:

– Amma iyi dinleyesin.

– Dinlerim.

– Hasip yudumunu alagörsün, ben devam edeyim. Bak Erhan, belediye büyük bir proje yapmaya hazırlanıyor. Şu dar zamanda hem şehirlie hem yabancıya iyi gelecek bir proje. Na şu Ankara Kalesi'ni bildin mi?

– Bildim.

– Hah işte, onu şu elin Alamanının, Fransızının yaptığı gibi kocuman bir yer hâline getirecekler. Bayağı bir büyütecekler. Hani filimlerde olur ya böle Evropa şehirleri, kocuman. Eh tabi, şu gavurlar, işlerini bilirler. Başkan da gördü tabi kalenin kültürel değerini, özelliğini. Kale yerleşkesi büyütülecek, ta buralara kadar uzanacak, güzelim bir yer olacak, yabancı çekecek.

– Ağam iyi dedi, bayağı bir büyüyecek. Şimdi Erhan, de bakalım bana, burası nerede?

– Ne demek, nerede? Yani, Hilal diye geçiyor bu muhit.

– Onu demiyom len. Bu kahve nerede? Merkezî yerde. Neymiş?

– Merkezî yerde.

– Heh, merkezî yerde. Şimdi Erhan, belediye burayı senden alır.

– Deme!

– Hemi de tek kuruş vermez.

– O ne demek öyle? Ne demiye vermesin hiçbir şey? Ben şükür bu tükkanı çeviririm, alırım hakkımı, devletime, belediyyeme veririm. Ne kötülüğüm görülmüş de elimden alacaklarmış burayı?

– Bu tükkan senin değil mi?

– Benim İsmeyil'im.

– Değil işte.

– Zati değilmişçesine yaşarım, kazandığım nedir ki safasını süriyim?

– Yok amma essahtan değildir.

– Tapu öyle der amma Hasip!

– Yok hükmünde. Bak, eyi dinle. Bu arazi belediyenin, mahallileşti amma aslen öyle. Dikmen sırtlarından itibaren dutluktur, hep konucular vardır, aparttı binaydı yoktur. Belediye oradan parasını alır, gerisine karışmaz. Burasıya şehre bağlanır. Hele bu tükkan tam ortadadır. Adamlar zeki. Haşa bunda belediyenin bir günahı yoktur, başkan, diğer yöneticiler hep tertemiz adamlardır. Amma bir iki uyanık yazman, müdür falanca belgeyi falanca hükme uydurur, usulsüzlük de olmayınca belediye hemen el koyar. Buralar buna çok müsaittir. N’apsınlar Allah’ın dutluğunu da dokansınlar oraya, cezasını keser, zabıtaylan kazancını edinir. Amma buralarda işler farklıdır. Burada hemen her halta göya izin verilir. Tükkanını açarsın, evini yaparsın, vergini, aidatını ödersin. Kimse karışmaz, sonra bir şey olur, adamlar gelir, yok efendim falanca şeyi filanca olarak beyan etmemişsin, burası belediye arazisidir deyip malını mülkünü alıp belediye adı altında kendi üstlerine yaparlar. Yerinden yurdundan olursun. Hem yıllarca vergini alırlar hem malına konarlar.

– Amma için rahat olsun Erhan, Hasip’in dedikleri doğrudur amma biz seni bundan kurtarıyoruz. Bahattin! Oğlum sana zahmet bize birer köpüklü daha, benimkine bu defa biraz şeker de atıver!

Bahattin boşları topladı, yenileri yapmaya giderken ustasına bakakaldı. Adamcağız bembeyaz kesilmişti. Bunca yıllık ustasını hiç böyle görmemişti. Fazla beklemeden köpüklüleri hazırlamaya koştu ama akli ustasında kalmıştı. Erhan, sonunda dudaklarını hareket ettirebildi:

– Bahattin, oğlum, bana da şöyle soğuk su getir. Valla, ne desem bilemedim. Şunca yıldır buraları çeviririm, bunlar hakkında gıdım

düşünmemişim. Vaktizamanında buraya geldiğimizde heç böyle denmediydi buralar için.

– Vaktizamanında ya... Sene kaçtı buraya geldiğinde?

– Valla İsmeyil'im, yanlış olmasın fakat herhâl altmış üç altmış beş filan vardı. Aslen Çıbık (Çubuk)'lıyız bilirsiniz. Geldik işte bir biçim.

– Tam 1964'tü, belgelerde vardır. Ağam da dedi ya, vaktizamanında. İşte o vaktizamanında buralar Hilal bile değildi. O günlerde buralar da dutlukların devamıydı. Dikmen bozkırları... Amma sonra buralar değişti, evleşti, tükkanlaştı, bak, her yer şehir oldu. Buraylan başladı. Bak ne diyecem. Proje daha başlamadı. Başladığında ben diyem ilk, sen de ikinci buranın kapısını çalacaklar. Sen tapunu göstereceksin. Ha ama bu adamlar gerçekten belediye olacak, usulsüzlük filen etmezler, dürüst adamlardır. Amma her şey o vaktizamanında oldu, hiçbir şeye tâbi olmadınız. Purosedür filen ne gezer? Geldiniz, yerleştiniz. Şimdi belediye gelecek, burası tükkan olarak resmen beyan edilmemiş diyecek, sen ama vergimizi ödedik diyeceksin, onlar da resmî kayıtlarda tükkan vergisi değil ki bu, konak vergisi diyecekler. Sonra da ya yanlış beyandan doğan vergi açığını borç olarak ödeyeceksin, ki bu tükkanın gelirinden bilem fazla olacak, ya da tükkanı kaybedeceksin.

O sırada kardeşlerin köpüklüsünü, Erhan'ın da suyunu Bahattin masalarına bıraktı. Erhan'ın surati tamamen renksizdi, dokunulsa çatlayıp dökülecek gibiydi. Bahattin yine pek durmadı ama üzül-müştü. Köpüklüler şapır şupur, su ise usulca yudumlandı. Erhan her şeyi dikkatlice dinledikten sonra hafif bir uyuşukluğa düşmüş-tü. İçtiği su, bu uyuşukluğu biraz giderdi. İsmail sözü devraldı:

– Bak Erhan, Hasip de ben de seni çok severiz. Çıbık'ta bayramlarda hep oynardık, bilirsiniz. Şimdi bu proje olacak, o kesin. Senin canının yanması, bizim canımızı yakar. Gel senlen anlaşalım. Şimdi sen burayı bana sat. Essah derim. Ha, sonradan sorun çıkma-sın diye burayı konak mahiyetinde satın alırım, belgelerde sıkıntı

olmaz, başın yanmaz amma biraz az paraya alırım. Sen okuması yazması olan birisin, bu işler nasıl döner az çok anlarsın. Hem lafı mı olur, sen benim akrabamsın, sonradan ben üstünü tamamlarım. Çıbık'taki ev duruyor, biliyorsun, tükkanında kalmana gerek olmaz, hem şu arkadaki sert döşekte yata yata belin kırılacak. Geçersin rahmetli büyük ninenin evine, gül gibi yaşarsın, teyze oğulları da orada. Hemi bu işler kısımettir amma, yaşın da ilerledi, şöyle iyi bir kız da bulursun. Şehirde bulmaktan kolaydır ya. Bakma biz bulduk da n'oldu? Köy sıcaklığı yok heç. Bir iki bilemedin üç dört sene orada kalırsın. Proje olur olmaz kale çevresine bir sürü, bir sürü tükkan açılacak. Ben burayı senden alıp kendi üstüme konak niyetine beyan edeceğim, hiçbir sorun çıkmayacak. Üç dört sene sonra var ya, burayı bırak, Ankara'nın göbeğinde sana tükkan vermezsem namerdim. Zati bilirsın, sonraki dönem belki başkan ben olurum. Nasipse hanımını da alırsın, kırallar gibi yaşarsın. Amma önce burayı bi' elden çıkar.

Erhan bardağındaki suyu bitirdi. İsmail'in son dediklerini duyunca rengi canlanmıştı. Kardeşleri hafifçe süzdü. İki de pür dikkat kendisine bakıyor, cevabını bekliyordu. Şöyle bir nefeslendi. Sonra konuşmaya koyuldu:

– Valla, bilemedim ki. Eyi dersiniz, hoş dersiniz. Madem olacağı vardır, olsun bakalım. Amma biraz müddet, neyi nasıl eylerim biraz düşünmem gerek, malum.

– Valla eyi düşün tabi. Ağamla seni bundan kurtaracağız. Eyi düşün amma çabuk düşün. Proje bir iki aya resmîleşir.

Erhan, buradan itibaren düşüncelere dalmıştı bile. Her şey bulanık olmuştu. Onca yılın emeği, dükkân; güvenilir ve rahat bir gelecek vaadi... Kardeşlerle vedalaşması, kahvedekilere çay yetiştirme telaşının yeniden başlayışı onun için bir anda oldu, hiçbir şey fark etmedi. Kapıya yakın masaların birinde yüksek bir ses duymasıyla irkildi. Bir sürü okey taşı yere saçılmıştı. Bir “Bahattın!” sesi

yükseldi. Bahattin taşları toplamaya gitti. Erhan kendine gelmişti. Bahattin’i bu kez o çağırıldı:

– Bahattin, oğlum, ben iki dakika daha oturayım, sen bana da bi’ köpüklü yap.

– Tabii usta. Eyi misin?

– Eyyim ya, hadi koçum.

Bu, Erhan’ın fırsat bulup da kahvede içtiği son köpüklüydü. Bundan sonrası hep dükkânı boşaltma ve taşınma derdiyle geçti. Dükkân, İsmail’e ederinin neredeyse çeyreği fiyatına satılmıştı. Birkaç ay sonra da Erhan Çubuk’a, köyüne döndü. Orada gencecik bir köylü kızıyla evlendi. Bir oğlu oldu. Ankara’da yeni dönem seçimleri yaklaştı. İkametgâhı Hilal’de kaldığından oy kullanmak için Hilal’e bir kere daha yolu düşecekti. Bu şekilde günler birbirini kovaladı. Adaylardan birinin İsmail olduğunu duyan Erhan çok sevindi. Bir gün hem İsmail’e tebrik ziyareti amacıyla hem de kalenin yeni hâlini görmek için şehre gitti. İsmail’i görmeden önce, eski kahvenin orayı görmek, kalenin ne denli büyüdüğüne şahit olmak istedi. Dükkânın yerleşkesi amma değişmişti. Bir sürü yeni dükkân, bir sürü yeni apartman, yeni caddeler... Ama bir şey eksikti. Kaleye benzer hiçbir şey yoktu. Tabii kale dikmezlerdi ama kale genişletilecekse elbet biraz sur filan olmalıydı. Erhan, dükkânın oraya geldi. Bakındı. Ne bir sur ne bir kalemsi duvar vardı. Kahvenin olduğu yerde yeni ama kapalı bir dükkân vardı sadece, etrafında boyuna polis ve zabıta dolaşan bir dükkân: “Ankara Kalesi Emlak ve Ticaret”. Erhan uzun uzun etrafına bakınırken karşısından gelen elinde gazeteli genç adamı fark etmedi. “Usta!” diye seslenişini duyduğu adamı ancak dibine gelince fark etti. Bu gür bıyıklı, iri yapılı, yağız delikanlı, eski çırağı Bahattin’di. Genç adamla uzun uzun hasret giderdi. Özlediği bir sıcaklığa yeniden kavuşmuştu. Kahvenin sıcaklığı... Dükkân kapandıktan sonra yeniden okul okuyan Bahattin şimdi tıp öğrencisiydi. Belki Erhan birini gördüğüne hiç bu kadar

sevinmemişti. Uzayan ayaküstü sohbetin ortasında Erhan bir anda hararetlendi:

– Yav Bahattin oğlum, ben tükkanı zamanında İsmeyil amcana sattım. Bana yıllarca haber etti: Kalenin büyüdüğü, buranın tam merkezde kaldığı... Sonra biri belediyeden tükkanı satın almış herhal, baksana: “Emlak ve Ticaret”. Sonra n’aptı, kalenin devamını tükkanına katıp yıktırdı mı? Heç kaleden bir eser yoktur. İsmeyil başkan olursa inşallah söyleyem de gene buraları kale ettirsin, olmaz ki böyle?

– Usta...

– He?

– Şu gazeteye bi’ baksana.

Erhan, gencin elinden gazeteyi aldı. Manşet gözüne çarptı: “DOLANDIRICI ADAY!”. Şöyle devam ediyordu: “*Belediye seçimlerinde Ankara adayı olan İsmail Veysel Akkaş’ın, kardeşi Hasip Dursun Akkaş’la birlikte yıllarca hem halkı hem belediyeyi dolandırdığı ortaya çıktı! Yıllarca ‘Ankara Kalesi Emlak ve Ticaret’ adlı paravan şirketle kara para aklayan dolandırıcı adayın adaylığı düştü, kardeşi de tutuklandı. Haberin devamı sayfa 12’de!*”

Erhan hiçbir şey söylemedi. Yalnız bir kere Bahattin’e baktı, sonra da gözü gazetenin tarihine ilişti. Sonra Bahattin’e döndü ve şöyle dedi:

– Bugün çarşambaymış.

BİR MASAL

Zeynep Naz KESKİN

Çok şey gördüm bu fâni dünyada, çok şey yaşattı hayat bana ama gel, gör ki gün sonu bir parça kumaş ve soğuk toprak. Zamanım dolmuştu, bir histi içimdeki. Çok da önemsemeden yaşamıştım bu hayatı. Pişmanlıklarım var, kalp kırıklıkları, kırdıklarım, haksızlık ettiklerim. Ama elimden ne gelir bu beyaz çarşafların içinde. Geri getirebilir miyim hataları?

Birkaç hafta önce ateroskleroz tanısıyla hastaneye yattım. Ne gariptir ki bu zamana kadar iyi dayanmışım. Burada ne kadar pışpışlansam da umut yokmuş bu ihtiyar bedenimde.

Günlerim uyumak ve televizyon izlemekle geçiyordu ta ki bir hafta önce gelen kerata düzenimi bozana kadar. Duyduğuma göre sekiz yaşında ve koroner damar hastası. Küçücük bir beden... Hayattı işte kimine seksen yıl kimine sekiz yıl. “Kurtuluş yok, genetik bir rahatsızlık” demişler. Oysa ne parlak bakıyor gözleri. Meraklı, heyecanlı. Geldiğinden beri durmadan konuşuyor ve yorulmuyordu. Yorulmamalıydı zaten bu yaşta. Dün fark ettim, es vererek ve zorlanarak konuşuyor. Ama yılmadan anlatıyor. Pes etmiyor ki lafını bitirsin. Dinliyordum onu. Yalan yok iyi geliyordu bir çocuk ruhu, bu ihtiyara.

Tam dalmıştım ki heyecanlı bir minik dürtene kadar. Gözlerimi araladım. Gelmişti hikâye saati.

– Yaşar dede hikâye saati geldi!

Işıldayan gözlerle ve öne uzatmış minik dudaklarıyla yine ikna etmişti.

– Peki bakalım bugün hangi hikâyeyi anlatmamı istersin?

Elini çenesine götürdü. Sakalı varmışçasına sıvazladı. Onun bu hali beni eğlendiriyordu.

– Tavşan ve kaplumbağayı anlat.

Azmin, umudun masalı. İmkansızlıkları imkân dahilinde kılanların masalı. Karşıda bulunan yatağına yattı. Elini yanağının altına koydu ve meraklı gözlerle baktı.

– Bir varmış bir yokmuş. Ormanın içinde hayvanların huzurla yaşadığı bir yer varmış. Herkes birbirini sayar, severmiş. Ama gel, gör ki uyumsuz bir tavşan varmış. Kendini her konuda üstün sanan, herkesi alt edebileceğine inanan bir tavşanmış. Orman sakinleri bu durumdan çok rahatsızmış. Bir gün kaplumbağa dayanamamış ve tavşanı uyarmış. Tavşan onu dinlememiş hatta küçümsemiş yavaş hareketlerini. Kaplumbağa da inatçı ya kafa tutmuş tavşana ‘Gel yarışalım.’ demiş. Tavşan çok gülmüş ama kabul de etmiş. Neyse işte gelmiş yarışma günü. Herkes çok umutsuz. Kaplumbağa kaybedecek ve tavşan daha da üste çıkacak diye düşünüp durmuşlar. Yarışma saati herkes yerini almış. Varış çizgesinde bir grup onları bekliyormuş. Başlangıç çizgisinde tavşan böbürlenmiş de böbürlenmiş. ‘Sen vazgeç bu iddiadan kazanan zaten belli.’ demiş. Kaplumbağa cevap bile vermemiş. Yarış başlamış. Tabi ki tavşan çoktan gözden kaybolmuş. Kaplumbağaysa vazgeçmemiş ve kendi sınırlarını zorlamış. Tabi o sırada tavşanımız yolun ortasında ‘Ne de olsa bu kaplumbağa beni geçemez.’ deyip bir ağacın dibine yat-

mış. Kaplumbağa az gitmiş uz gitmiş, tepeleri aşmış da tavşanın bulunduğu ağacın dibine gelebilmiş. Bir bakmış ki tavşan uyuyor. Bunu fırsat bilmiş kaplumbağa. Bir süre sonra tavşan uyanmış. Kaplumbağanın hâlâ arkada olduğunu ve bitiş çizgisine rahatça gideceğini sanmış. O öyle sallana sallana yürürken bir de bakmış varış çizğine gelmiş kaplumbağa. Koşmuş ama nafile. Kaplumbağa kazanmış yarışı. Tavşana da ders olmuş kibri. Kaplumbağayı kazandıran azim ve mücadelesiymiş.

Uykuya dalmak üzreydi. Çok saf ve masumdu. Bu yaşta bedeni yorgun düşüyordu. Kıpırdanmaya başladı. Tek gözünü açıp.

– Ben de kaplumbağa gibi geçebilir miyim tavşanı?

– Elbette pes etmezsen.

Sonra gözlerini kapattı. Mırıldandı.

– Bu mikrobu yenicem Yaşar dede. Pes etmicem.

Sonra da daldı. Bu yaşında kazanacağı savaşın umuduyla yumdu gözlerini. O an bir mucize olsun istedim. Bu ahir ömrümde bencil kişiliğimi bıraktım ve onun için bir dilek diledim. Mucizelere inanamama rağmen...

Yıllar sonra...

Toprak soğuktur. Hele bir de taze ölüyü çekmişse. Dün gibi yıllar. Beni sınırlayan, tutsak edildiğim ne varsa dün gibi atmıştım üzerimden. Mucizeydim ben. Öyle demişlerdi. Şimdi ruhumun mucizesinin yanındayım. Çocuksu neşemi, kahkahalarımı çeken o adamın yanında. Az bir zamanda hayatımı bu denli etkiledi. Ruhuma dokundu. Benimle oyunlar oynadı. O hastane köşelerinde kaldığım süre boyunca bir tek gün bile kendimi yalnız hissetmemiştim.

Şimdi otuzuna merdiven dayamış kocaman bir adamım. Ama içimdeki sekiz yaşım karşımda.

– Yaşar dede, ben geldim.

Ses duyulmazdı bu mermerlerin içinde. Kaç sene duymadan hissettim o sesi. Bir demet papatya bıraktım. Ben kazanmıştım yılları. O ise kaybetmişti geçen umutlarını.

Çok sonra öğrendim. Karısı terk etmiş. Kızıyla da konuşmuyorlarmış. Çocuktum fark etmemiştim hüznünü. Ama hatırlarım hep ilk karşılattığımız da ki sözünü.

– Toprağın bizi içine çekmek istediği bu dünyada, küslükler biraz fazla.

Şeker istemişim o gün annemden. Almamıştı. Doktor yasaklamış. Tabi ilk anlamadım ne demek istediğini. Keşke anlamasaydım hiç dediğini. Tavşanı yenmiş, tüm ormanı sevindirmiştim. Ama gün sonu vardığım tek yer bir avuç toprak parçası, ardından koyu bir sohbet.

SEVGİNİN AYAK İZLERİ

Zişan Gül ODABAŞI

Her günüm gözlerine bakarak geçer yine de sen buluşmak iste- yince göğsümdeki güle bir bülbül konar. Yine aynı oldu: gece boyunca huzurun şarkılarını söyledim ve sabaha kadar düşledim özlemimi. Sabah yedide kalkıp şarkılarla hazırlanmaya başladım. Lisede söylediğimiz şarkıları dinledim ama çok da ses çıkarmadım. Bilirsin, küçük kardeşim uyanırsa huysuzlanır akşama kadar. Senin öğrettiğin gibi kirpiklerimi kıvırdım, dudığıma biraz renk ekledim ve en son parfüm sıktım. Ben parfüm sıkarken annem geldi kapı- mın önüne. Uzun uzun üzerime baktı, gözleri doldu iyice. “Güzel kızım.” diyebildi. Sağ eliyle duvardan destek aldı. Sol eline verdiği görev ise yalnızca ağzından çıkacak hıçkırıklara mani olmaktı. An- nem sadece güzel olduğum için ağlamış değildi ya... Galiba araya gelen “Bunu ben mi doğurdum?” perileri doldurmuştu duyguları- nı. Tebessüm edip sarıldım. “Anne Selime ile dün konuştuk. Ben biraz kafeye gidiyorum ama emin ol habersiz bırakmam seni. Ca- nımsın sen!” dedikten sonra salondan hırkamı aldım ve dış kapıya yöneldim. Hayret, kardeşim benimle gelmek için ağlamamıştı bu kez. Büyüdükçe dikkat ettikleri şeyler değişiyor olmalı.

Sokakta yürürken tanıdıklarına, tanımadıklarına selamlar verdim. Caminin önündeki dilenci çocuklara bile para dağıttım neşemden.

Uzun zaman olmamış mı görüşmeli? Hep gitmek istediğimiz kafeye ancak bugün gidiyoruz. Eskiden ne zaman kafeye gidelim desem “Pembe ayıcıklı olana gidelim!” derdin. Gözün aydın! Pembe ayıcıklı kafeye gidiyoruz. Yanıma fazladan para aldım ki bugün doğum günümüş gibi pasta getirteyim sana. Sonuçta doğum gününde kutlamak zorunda değilim ya. Sen benim için hep iyi ki doğdun. İyi ki varsın kalbimin ziyneti.

Sokakta önünden geçerken beğendiğimiz masaya oturdum. Sen daha gelmeden hazırlıkları tamamlamak için erken geldim. Saat daha on. Eminim yeni uyanıyorsundur. Seni mutlu edecek olmanın verdiği heyecanla sesim titredi garsonla konuşurken. Zaten ben çağırمامıştım garsonu. Masaya oturmamla yanıma üç garson gelmiş hatta biri menüyü getirmişti. Ne güzel yermiş burası, hizmeti çok çabuk ve özenli. Pembe duvarların üstünde sevginin ayak izleri vardı. Kedilerin sesini kucaklayan koltuklar da pembeyle uyumlu bir renge sahip. Gözümü tırmalayan yalnız bir sorun vardı: Tam karşıdaki masada şiir okuyan adam. Sadece şiir okusa rahatsız olmazdım ancak ezberinden okuduğu şiirleri gözlerimin içinde kaybolarak seslendiriyordu. Görenler hasım, aşık ya da dost sanardı bizi. Öylesine içten okuyordu şiirleri... Ne yaparsa yapsın senin gelişinin bende bıraktığı keyfi bozamazdı. Hemen soluma dönüp garsona özel olarak bir dilim doğum günü pastası hazırlanmasını söyledim. Sen geldiğinde getirmelerini tembihledim. Öteki garson, tereddütle de olsa, not bırakmak isteyip istemediğimi sorduğunda çok güzel cümleler döküldü zihnime. Evet! Sana not yazmalıyım. Bana bir kağıt getirdiler, mavi ve orta boyda bir kağıt. Kalem elimi alıp yazmaya başladım:

“Sesimin neşesi, sevgimin efendisisin. Söylemeye kıyamadığım sözlerimin en somut halisin. İyi ki doğdun çünkü bir günü adayamadım sana. Her günüm sana ettiğim dualarla kayboluyor. Bu kadar sevilmek zor mu bilemem ama bu kadar sevmek çok zormuş. Sanki yuvam sensin de...”

Olamaz. Unuttum. Nasıl oldu? Cümlelerimin devamını unuttum. Ellerim titremeye başlamıştı fakat neden olduğunu anlamamıştım. Gözlerim tıpkı anneminkiler gibi doldu ama kelimeler serbest bırakmadı kendini. Kaç dakika ecel teri akıttım bilmiyordum, karşı masada oturup şiirler okuyan adam yanıma geldi. Aç kalmış bebek gibi bakan gözlerime acıyarak baktı.

– Unuttun değil mi? Ben hatırlıyorum Meryem. Yardım edebilirim.

Kimdi? Adımı nerden biliyordu? Neden onun da gözleri doluydu? Kalem elimden aldı ve sana başladığım notun devamını getirmeye başladı. Bir yandan da yazdığı cümleleri sesli bir şekilde okuyordu:

“Sanki yuvam sensin de her anımda duvarlarını resmediyor gibiyim. Ren-garenk çiçekler çiziyorum beyaz hapishanene. Pembe, sarı belki de kırmızı çiçekler...”

Ezberinden yazıyordu cümlelerimi.

“Ve her çiçek beni daha çok hapsediyor sana. Seni daha çok güzelleştiriyor. Boya kalemlerim bittiğinde kanımdan bir deniz çizmeye hazır bekliyorum. Çünkü senin duvarlarında zamanı görüyorum canevim. Çünkü senin çatın altında yıldızları kendim çiziyorum.”

Artık adamın hareleri dayanamamış, taşmıştı. Göğsünden bir du-man yükseliyordu sanki. Ağlıyor. Annem gibi ağlıyordu. Yanımdan kalkmadan önce yazdığı not kağıdını ellerime tutuşturdu.

– Al bunu. Yazdım. Meryem, eğer onu görürsen... Onu sevdiğimi söyle olur mu?

Sarf ettiği cümleler, durgun bakışımı değiştirmede. Algılamıyordum. Seni mi kastediyordu? Seni mi seviyordu bu adam? Neden ağlıyorduk? Evet artık ben de ağlıyordum. Beni karşılayan üç gar-son da ağlıyordu. Annem gibi ağlıyorduk. Elimdeki kâğıda baktım, buruşmuştu. Islanmıştı. Garsonlardan biri kasadan getirdiği sepeti bana uzattı ve avcumda sakladığım kâğıdı atmamı söyledi. Sepetin

içine baktım. Çok fazla kâğıt vardı. Hepsi mavi, hepsi orta boyda, hepsinde aynı cümleler yazıyor. Kâğıtları okumak için bir kaç tanesini açtım. “Sesimin neşesi... sesimin neşesi. Sevgimin efendisi... sesimin neşesi!” Her bir kâğıt farklı günlerindi. Her bir kâğıdı ben yazmıştım. Sana yazmıştım. Sana... Gerçeklere uyandığımda annem gibi ağlamıyordum. Ben gibi ağlıyordum. Çılgıklarım, sevginin ayak izlerini paspaslıyordu. Göz yaşlarım, ezbere okunan şiirlerin tozunu alıyordu. Silmeye çalıştığım her bir anı, teker teker göğsümde tezahür ediyordu. Suçlamaya çalıştım çevremdekileri. “Neden! Neden uyandırdın beni? Neden kabuslara uyandırdın!” diyerek vuruyordum şair adama. Canım yandıkça herkesin kalbine bir hançer saplansın istiyordum. Herkes o arabanın kurbanı olsun, herkes hayallerini kussun, herkes karanlıkta kaybolsun istiyordum. Toprak sana değil bana âşık olmalıydı. Ben zaten seni haddinden çok seviyordum! Toprağın aşkına neden arzu duydun? Neden?

ŞİİR

Belinay Beyza AYGÜN

CANHIRAŒ

Ey gözleri topraĒa çalan,
Gözleri toprakta kaybolan.
Bakma öyle mahzun mahzun
Öyle manalı, öyle sahici.

Ey ömrüne filizlendiĒim,
Filizlenip ömrümce çiçeklendiĒim.
Sevme öyle ahulu ahulu
Öyle ihtiraslı, öyle sevdalı.

Ey lutfedilen,
LutfettiĒiyle her gece özlenen.
Özletme kendini
öyle nasırlı
öyle canhıraŒ.

Ey sevdasına atfedildiĒim,
Atfedilmekten serildiĒim.
Sevdirme bana
gölgende dinlenmeyi
öyle habersiz sevmeyi
öylece sevimliyi.

Büşra KILIÇ

SON MEZAR

Bu yapraklar ki sonbaharın son yolcusu
Bilinmezlik içinde bir mezar.
ve o mezarda yolsuz, soysuz bir sürü insan.
Üzerleri örtülmüş.
Bilemezsiniz belki sonbaharın,
son yolcusuydu bunlar.

Elifce KIZKAPAN

ÇÜRÜMENİN SESİ

Kimileri için özel
Çoğu için artık anlamsız
Hayatın adil olduğu tek sabahtı
Bayram sabahları
Birbirimizden korkuyorduk artık
Gittikçe hayvanlaşıyor
Arzularımız
İçimizdeki şeytan
Yemişti can damarımızı.

Neydi bu kadar korktuğumuz kendimizden
Ve birbirimizden?
Ya da arzularımız mıydı bizi birbirimize düşüren?
Yahut kalbimizin köhne kıyılarında susturulan şarkılar mıydı ka-
bullenemediğimiz?
Çürüme inceden inceye gerçekleşti
Sessiz ama derin
Yavaş ama çevik
İmkânsız ama gerçek
Çirkin kirli ellerini
Çekmediler ellerinin neslini
Susturmadılar kahırla dolmuş seslerini!

Zira biz
Vicdanımız kadar güzeliz
Ey gönlü öfkeden kor olmuş insanlar!
Her şey sevgiyle başladı
Sevgiyle bitecek
Öfke bi' ömür sürmeyecek

Esmannur YÜCEÜNÜVAR

RÜYA DÜNYALISI

Dünya denen bu ipliğe
Ne çok rüya dizmişiz
Suyunu çeksin diye bıraktığımız kâbusa
Yağmur yağmış da uyanmışız

Sabun mu yetmemiş
Aklı temizlemeye
Yoksa çıkmayan bir leke mi bulaşmış
Aklımdakilerin gerçekliğine

Durakta beklediğim bir rüyayı
En sevdiklerimin yanına koymuşum
İçinde hiç tanımadığım insanların
İyi davranışlarını özleye özleye uyumuşum

Mandalları paslanmış rüyalarım
Yaşanmışlıklar ağır gelmiş
İpim yavaş yavaş koparken
Ben zaten hiç dünyalı olmamışım.

İkra Efsun DALKILIÇ

HATIRIMDA YALANDINIZ

Besbelli şairsiniz, inandım.
Yalanlar söyleseydiniz onlara da inanırdım.
Yalandınız.

Gizlemeyin gözlerinizin karasını,
Kalbinizin kötülüğünden sakının beni.
Güncelerinizde bir şiirden fazlası olmayayım.
Yalanlarınız acıtmasın.
Yalanlar söyleyin diz boyu sulara,
Sular unutmasın.
Karanlığınız kirl etsin bu defa mavileri,
İzmaritler yalnızca bir hoşsohbet eseri.
Besbelli inanın bana.
Gizleyin şiirlerinizi,
İnanmayayım dizelerinize.
Vicdanımın aydınlığından sakının kendinizi.
Şiirlerimi söyleyeyim diz boyu sulara,
Sular hatırlasın.
Uzak vilayetlerin birinde bir şair ağlasın
Karanfiller büyüsün yaşlarından,
Şiirler hatırına, topraklar altında...

Maviliklere karışsın yalanlarımız.
Hepimiz mavi,
Hepimiz yalanız.

İlayda YILDIRIM

ÖMÜR

Kem baht olan canı gönülde ister, emtia
Sanırlar kalacak dünya, acziinsana
Kırgınlıkların metanetsizliğiydi hezeyan
Tarumar yeminlerin ihtirasıydı an

Teşrih masasında mütemadiyen şehvetler
Boş bir zarfa bırakılmış
atıl gönüller.
İskemlede yitirilen
bahtiyar bir ömür.
Mülahaza edilen körpe çekilmeler.

Bir tutam kalender gönüle olmuşuz, hüvam.
Yüzlerden eksilen yollar topraklı, iltizam
Giden biri vardır diğerkâmlıktan iptida
Katışmayan hayatlar için mertum seferler.

Ey gönül!
yırtilsa da insanlığın göyneği
İhtimalin ihtiyare huzuruydu, sözleri.
Yol ki farkında ibadetifıkriye için.
Fırvat an meselesi,
ihtilafı ömrün izleri.

İpek YAŖAR

DAHA ÇOK...

Yürüyorum bomboŖ sokaklarda
Nereye gideceğimi bilmeden
UzaklaŖıyorum bir süre sonra
Senden, evden, herkesten.

Sonra yavaŖ yavaŖ anlıyorum her Ŗeyi,
Kaybetmenin acısını,
YaŖamanın değerini,
Sevmeyi ve özlemi...

Daha çok uzaklaŖıyorum senden
Yürüyorum önümü görmeden,
Ormana giriyorum bir süre sonra
DolaŖıyorum ağaçların arasında

KoŖuyorum aniden
Sonsuzluğa doğru,
Sonra çıkıyorum ormandan
Çayırılık var bu sefer

Rengârenk çiçeklerle dolu çayırılık
Gözlerim geziniyor etrafta

Bir şey ararcasına
Tam karşımda sen varsın

Koşuyorum sana
Haykırıyorum adını
Sarıyorsun beni kollarınla

Daha çok uzaklaşıyorum derken
Daha çok yaklaşıyorum ben sana

İsmet Çağrı KIZILAğIL

BOHÇAMIN

afakın etrafında çarpan güneşin bağrına
sol yanımdan bir hayat gölgesi yansıdı
defterini doldurur der gibi yüzüme vuran
sanmasınlar dipteki acılarımı
bir kasapta alca çektirmedim
karahindabaların ferinde ağızlarda türküler
üstüne asırlarca dolan aşklardan gelen miras kokusu
tadı damağımda kalmadı gençliğimin
haykıran nefsim bir sıcak bastı tandırlardan aŖaęı
gözyaşlarımı kırmızı bir soğandan almadım
acılarım biber tarlalarında kusan tohumlarda saklıdır
güneşi gören her aydına bir karanlık atarım
beni bu yüzden sevmesinler, istemiyorum
çünkü gençliğim altı düğmeli gömleklele toprağa
sonra yağmur ardından yapraklara gömüldü
ben kemale erdim sanırken
hayat cebindeki toz bohçasını çıkardı
kır desen kırılmaz
sar desen sarılmaz
ama biliyor musun büyük usta
bu bıraktığın taşılmaz bir mazinin taşıdıkları
görünmez bir şafağın ilk ışıkları

Muhammed Berk EKİCİ

KALBİM İDAM MAHKÛMU

Sana âşık olmak suç mu sevgili?
 Bakışların bir yargıcınki gibi, sert
 Gözlerini her devirdiğinde mahkûm elbiselerimi giyiyorum
 Oturmuş boş duvara bakıyor, senden gelecek kararı bekliyorum
 Sessiz kalıyorsun, anlamsız beni tekrar seveceğine ihtimalim yok

Ağzından bir kelam kâfi sesini son kez duymuş olayım
 Kalan sefil yıllarıma duvarları temiz bir hücre bul sevgili
 Sana uzak sana mahrem olayım
 Orada kaldıkça geçen günleri kazıyayım duvarlara
 Sensiz nefes aldığım her günü...

Muhsin ÖZER

TAŖKIN

Bir günüm değil her günüm kutsal bir görev sanki.
Gözlerimi görmeliydin âŖık olduğum anki.

İki göz birbirine heyecanla bakmalıdır.
Dudaklarından Ŗiirler damlayıp akmalıdır.

Sahilde yürüyüş yapıp dalgaları izledim.
Koca deniz, sevdiğimi yaşlarımaya diz dedim.

Ret, deniz sevdiğimi mezarımaya serdi gitti.
Beni yanından geçilemez araflara itti.

Aırsız bütün Ŗiirler, sana okuyamazsam.
Araflarda seni düşünerek dolaşamazsam.

Ŗükürler edeceğim eğer uzunca ve taŖkın;
Bir gün çıkabilirsem ki çukurundan bu aşkın.

Tulgar Batu ALAN

RAFLARA SORMAK

Rafları arıyor gözlerim, içi dolu rafları
 Belki bir yerlerde içi boş raflar vardır
 İçime bakıyorum, anlayamıyorum
 İçimdeki raflar dolu mu bilmiyorum
 Dolduranlar ne, adlarını okuyamıyorum
 Rafları arıyor gözlerim, içi dolu rafları

Boşluğa bakıyorum, varmış gibi sanki
 Boşluktaysam, ben varım, boş değil ki
 Hangi kalemle dolar ki bir boşluk
 Hangi kitapla dolar ki bir boş raf
 Raflarda duranlar ne taze ne bayat
 Boşluğa bakıyorum, rafmış gibi sanki

Uzun bir sessizlik ve güzel bir kız
 Kızın avcunda bir yara var
 Kızın kalbinde bir hayat var
 Ya da o hayat sızmış çoktan o yaradan
 Belki almış o kızıdan bir sevdayı Yaradan
 Yiten bir sevda ve güzel bir kız

Nerede buldum o kızı, bilmiyorum
Bir defterde mi yoksa kitapta mı
TanıŖtık mı acaba, konuŖtuk mu
DanıŖtık mı raflara düzensiz yılları
Rafları kim düzenledi, dağınık kalsaydı ya
Nerede buldum bu hazzı, bilmiyorum

Raflara sordum son defa dünkü rüyamı
Kalem alıp kağıtları dolduramayışımı
Kâğıtları dolduranların bulunduğu raflara
Dolmayan bir raf gibi Ŗu an kalbim
Dolmayan hayatımın yankılarıyla sallanıyor
Raflar anlattı bana dünkü rüyalarını

Zehra YAVUZ

İSYANKÂR ÇARKLAR

Gülüşlerin kırgınlığında
 Solgun bir gece doğuyor
 O günlerin hatırına
 Yaşayan gölgelerin zerresinde asılı kaldım
 Akşamın kör karanlığında
 Henüz uyuklarken sokak lambaları
 İntizar ettim yalnızlıkları
 Akdeniz'de yeşeren baharlarda
 Avare dolandı gözlerim
 Yine de tercih edemedim
 İmamesi kopmuş kalabalıkları
 Ayırt edemeden nefretimi
 Üzerini örttüm yaşamının
 Ama babaannem yaşı buruşmuşken de
 Sevdi sessizce
 Sonra ayçiçeklerin dargınlığı bitti güneşe
 Örtüleri üşüdüğüm için örttüm
 Bir gölgede ben bıraktım mirasıma
 Asılı kalacak yerlerini yonttum
 Aksettim sevmenin çıraklığını
 Ve bir akşamüstü treninde
 Sayfalarca dövuştüğüm kumarbazlara
 Veda vakti

ZiŖan Göl ODABAŖI

İKİNCİ CEPHEDEN MEKTUP

İki gündür yememiŖ, annem tokdu
Babam unutmuŖ alacaklarını
Küçük, korkmuŖ gökdeki mermilerden
Ŗu çocuk kimdir? Maziye dadanmıŖ.

TaŖtan ekmek yontuldu, akŖama aŖ.
On yaŖında bildim ot toplamayı.
Anam gözü açık gitmesin diye
Gece öğrendim menemen yapmayı.

Abimi sardığım toprağa gittim
Vatan diye girdiği yerde yatsın
Pek sevdiği gibi hoŖaf kaydattım
Mevla, abimi yakanları yaksın

Oğlanın meskeni olan cepheler,
Yiğit kadına vazife meydanı.
Yurdumun denizidir, efendiler !
Dalgasında doğdum, fedadır kanım.

Bıkmam. Bitmez, şahsidir imtihanım.
İnanırım yurdum haine kalmaz
Anam dedi “yuvasız kalma yavrum.”
Bilirim, edepli kız evde kalmaz.

Kitap görmem. Okumaya vakit yok.
Küçük kardeşime asker derler.
Cephedeki erlerden malumat yok
Sekiz aya naaşı gelir derler.